

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra anglistiky

Bakalářská práce

Počátky kolonizace amerického
kontinentu a odraz tohoto procesu
v literatuře

The Beginnings of Colonisation of the American
Continent and its Reflection in Literature

Vypracovala: Marie Kubná
Studijní obor: AJ-SV, 4.ročník
Vedoucí práce: Mgr. Linda Kocmichová
České Budějovice 2015

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svoji bakalářskou práci na téma *Počátky kolonizace amerického kontinentu a odraz tohoto procesu v literatuře* vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce.

V Českých Budějovicích dne 20.4.2015

.....
Marie Kubná

Poděkování

Chtěla bych velmi poděkovat vedoucí Mgr. Lindě Kocmichové za odborné vedení této bakalářské práce, cenné rady, připomínky, ochotu a čas, který mi věnovala po celou dobu jejího zpracování.

Anotace

Bakalářská práce s názvem *Počátky kolonizace amerického kontinentu a odraz tohoto procesu v literatuře* se zabývá interpretací historických událostí za pomoci historických textů, které popisují tento proces s odstupem několika století. Cílem bakalářské práce je také rozbor a porovnání literárních děl anglicky píšících kolonizátorů, které byly napsány v době kolonizace. První část bakalářské práce se zabývá situací před objevením Ameriky Kryštofem Kolumbem. Druhá část stručně popisuje proces kolonizace po objevení Ameriky a úspěšnost expedic vyslaných kolonizátorskými zeměmi. V posledních kapitolách se bakalářská práce zaměřuje na analýzu textů Johna Smithe a Williama Bradforda. Cílem této analýzy je zachycení odlišností textů, zdali jsou či nejsou ovlivněné náboženskou ideologií dané doby.

Klíčová slova: kolonizace, John Smith, puritáni, William Bradford

Abstract

The Bachelor's degree thesis, *The Beginnings of Colonisation of the American Continent and its Reflection in Literature* interprets historical events with the aid of historical texts, that describe the process of colonization with hindsight of centuries. The secondary aim of the work is also to analyze and to compare literary works written by English writing colonists, during the time of the colonization. The first part of the thesis introduces the situation preceding the discovery of American continent. The next part briefly describes the process of colonization after the discovery of America and the success rate of expeditions sent to colonize the New World. The last part of the thesis focuses on analysis of the literary works written by John Smith and William Bradford. The objective of the analysis is to point out the differences of the texts regarding possible influence by religious ideology of the time.

Key words: colonisation, John Smith, puritans, William Bradford

Obsah

Úvod.....	6
1 Objevení Nového světa	7
1.1. Situace před příchodem evropských kolonizátorů	7
1.2. První objevitelé	8
1.3. Impulsy vedoucí k objevování	8
2 Počátky kolonizace Ameriky evropskými zeměmi	10
2.1. Španělsko	10
2.1.1. Cesty Kryštofa Kolumba	11
2.1.2. Další španělští cestovatelé	12
2.2 Portugalsko.....	15
2.3 Francie.....	17
2.4 Anglie	19
2.4.1. Humphrey Gilbert.....	20
2.4.2. Walter Raleigh a Roanoke	20
2.4.3. Roanoke	21
2.4.4. Puritáni	22
3 John Smith a první anglická osada	24
3.1. Virginská společnost	24
3.2. Život Johna Smithe před rokem 1606	24
3.3. První rok kolonie Jamestown	25
3.3.1. Obchodování s Indiány.....	27
3.3.2. Setkání s Pocahontas	27
3.4. Jamestown v letech 1608-1609	29
3.5. Osud Jamestownu po odjezdu Johna Smithe	32
3.6. Úryvky z textů Johna Smithe	32
4 William Bradford a puritáni.....	35
4.2. Zápisky z cest.....	38
Závěr	41
Bibliografie	44
Přílohy.....	46

Úvod

Bakalářská práce *Počátky kolonizace amerického kontinentu a odraz tohoto procesu v literatuře* má za cíl popsat počátky historie amerického kontinentu za použití historických textů, které zaznamenávají počátky kolonizace s odstupem několika století. Dalším cílem této bakalářské práce je porovnání několika textů Johna Smithe a Williama Bradforda, kteří byli jedni z prvních anglicky píšících kolonizátorů dané doby. Analýza těchto textů bude sloužit jako doklad toho, zda jsou tyto texty ovlivněny tehdejšími náboženskými ideologiemi.

V první části této práce budu stručně charakterizovat situaci před objevením Nového světa Kryštofem Kolumbem. Následně se zaměřím na důvody, jež vedly ke kolonizaci nového kontinentu.

V druhé kapitole se budu věnovat historii a počátkům kolonizace evropskými zeměmi, kterými jsou Španělsko, Francie, Portugalsko a Anglie. U každé země nastíním historický sled událostí a vyjmenuji nejvýznamnější představitele kolonizátorů dané země. Následující kapitoly budu věnovat Johnu Smithovi a Williamu Bradfordovi, kteří pluli do Nového světa pod anglickou vlajkou a podávali o svých cestách písemná svědectví.

Ve třetí kapitole své práce budu zaměřovat pozornost na texty psané Johnem Smithem. Postupně vylíčím události, jež se staly během jeho dobrodružných cest v zátocě Chesapeake, a zmíním vývoj situace v osadě Jamestown. Tyto události a historické údaje porovnam se zápisky Johna Smithe.

V poslední kapitole se budu věnovat představiteli puritánů, Williamovi Bradfordovi, který zaznamenává jejich pouť do Nového světa ve svých zápiscích. Nejdříve popíši situaci puritánů v Anglii a následně jejich cesty za hledáním náboženské svobody. Podobně jako u textů Johna Smithe provedu analýzu textu Williama Bradforda.

1 Objevení Nového světa

1.1. Situace před příchodem evropských kolonizátorů

Předky prvních obyvatel Ameriky můžeme dohledat do Asie, odkud přišli přes ostrovy v Beringově úžině a také přes přírodní most, jež byl vytvořen poklesem vody na konci doby ledové. Kočovní kmeny, které se takto dostaly do Ameriky, se cestou roztríšťovaly na stále menší skupinky, opouštěly chladný severní kraj a vydávaly se směrem na jih až k samému cípu Jižní Ameriky. Příčinou jejich trvalého pobytu byl konec doby ledové a následné roztání ledu. Většina těchto obyvatel, která žila v Severní Americe, si uchovala kočovný způsob života založený na migraci podle ročního období. Byly to menší skupiny, jež si stavěly přechodná obydlí a živily se rybolovem, lovem vysoké zvěře a sběrem plodů. Čím jižněji Indiánské kmeny žily, tím více tíhly k usedlému způsobu života, jež jim dovoľovalo teplejší podnebí. Indiánské vesnice pěstující kukuřici a jiné plodiny bychom našli již v údolích řek Mississippi a Ohio. Tento usedlejší způsob života umožňoval Indiánům vytvořit složitější uspořádání společnosti, rozvoj řemesel a náboženství.

Za nejznámější a nejvyspělejší indiánské civilizace můžeme považovat civilizace Mayů, Aztéků a Inků. Mayové, proslulí svými znalostmi matematiky a astronomie, žili na Yucatanu a v Guatemale, avšak okolo roku 900 n. l. byla jejich města opuštěna. Dlouhé období sucha, přelidnění, boje a vyčerpání přírodních zdrojů, to vše mohlo zapříčinit úpadek Mayské civilizace. Severněji ležící město Tenochtitlán, na území dnešního hlavního města Mexika, bylo centrem Aztécké civilizace, jež ovládala celé střední Mexiko. Tindall ve své knize stručně charakterizuje jejich kulturu: „Jejich hospodářství bylo založeno na zemědělství a mezi náboženské praktiky patřily i lidské oběti slunečnímu bohu.“¹ Po dobytí města Cortézem se Aztékové podřídili Španělům. Rozsáhlá civilizace Inků proslula svými velkolepými stavbami a plánovaným zemědělstvím rozprostírající se na území táhnoucí se podél Andského pohoří. Celá jejich říše byla propojena sítí silnic, nepoužívali peníze a po příchodu Španělů začala jejich civilizace zanikat.²

Po objevení Nového světa přineslo následné střetávání dvou kultur mnoho výhod a nevýhod. Velký přínos pro Evropany z hlediska zemědělství mělo objevení

¹ TINDALL, George Brown. *Dějiny Spojených států amerických*. Praha: NLN Nakladatelství lidové noviny, 2008, s.7

² Tamtéž, s. 7 - 8

nových druhů potravin, např.: brambor, kukuřice, fazolí, kakaa a jiných plodin. Během seznamování se s novou kulturou došlo také k přejímání nových slov (vígvam, týpí, tomahawk, ...), používání nových vynálezů (sněžnice, kánoe, houpací sítě, ponča, ...) a k domestikaci skotu a drůbeže. Neblahým důsledkem střetávání dvou kultur pak bylo vymírání Indiánů na nemoci rozšířené Evropany.³

1.2. První objevitelé

Podle legendy o irském mnichovi Brendanovi, jež toužil nalézt pozemský ráj, byl tento mnich prvním Evropanem, který vstoupil na Americkou půdu a to již v 6. století n. l. Legenda se rozšířila po celé západní Evropě a i sám Kryštof Kolumbus ji znal před jeho první zaoceánskou plavbou.⁴

Dalšími evropskými návštěvníky Nového světa byli Vikingové, kteří sem zavítali, ještě dříve než Kryštof Kolumbus stanul na pobřeží ostrova San Salvador, který je součástí Baham. Jejich cesta vedla přes Island a Grónsko, odkud pluli dál až do země zvané Vinland, kde byly nalezeny základy vikingské osady. Nedošlo k vzájemnému ovlivnění kultur, proto zde nehovoříme o objevení jako u Kryštofa Kolumba.⁵

1.3. Impulsy vedoucí k objevování

Prvním impulsem, který vedl k prvním výpravám, byla touha a potřeba nalézt novou cestu do Asie. Tehdejší cesty skrz Osmanskou říši trvaly několik měsíců a karavany se obvykle stávaly cílem zlodějů. Evropané byli přesvědčeni, že musí existovat přímá cesta přes moře na Dálný Východ a díky rychlému rozvoji technologie lodního stavitelství a díky Arabům, kteří zdokonalili astroláb, přístroj k určování polohy, bylo možné se vydat na dlouhé plavby. Zpočátku se nadšení dobrodruzi potýkali s problémem financování svých cest. Avšak po porážce a vyhnání Maurů z Pyrenejského ostrova získala Španělská koruna velké bohatství, jež umožnilo dalším cestovatelům plavbu do Nového světa. Jedním z cílů španělského

³ TINDALL, George Brown. *Dějiny Spojených států amerických*. Praha: NLN Nakladatelství lidové noviny, 2008, s. 11 - 12

⁴ COE, M; SNOW, D; BENSON, E. *Svět předkolumbovské Ameriky: kulturní atlas*. Praha: Knižní klub, 1997, s. 17

⁵ ALLEN, Michael; SCHWEIKART, Larry. *A patriot's history of the United States: From Columbus's Great Discovery to the war on terror*. New York: Sentinel, 2004, s. 1

království bylo konvertování Indiánů na katolickou víru, jež bylo podporováno papežem.⁶

Dalším impulsem k cestě přes oceán do nového a neznámého světa byla naděje náboženské svobody. Do roku 1517 byla v západní Evropě uznávána katolická církev. „Avšak křesťanská jednota se začala tříštit, když německý mnich a teolog Martin Luther vystoupil s protestem proti církevním zlořádům a zvláště proti odpustkům.“⁷ Podle Martina Luthera popisovala Bible skutečnou boží vůli, nikoli mylné interpretace kněží. Francouzský reformátor Jan Kalvín uvedl, že jen lidi vyvolení bohem se mohou spasit. Vznikla tzv. Kalvínská doktrína, jež byla základem víry francouzských hugenotů, některých anglických puritánů, skotských presbyteriánů, německé a holandské reformované církve. Tato probíhající náboženská reformace proti katolické církvi, zapříčinila emigraci obyvatel do Nového světa. Pronásledovaní protestanti a katolíci hledali v Novém světě svobodu, možnost založit vlastní osady a prosazovat svoji víru. I přes touhu nalézt novou cestu do Asie nebo náboženskou svobodu, zde bylo mnoho dobrodruhů, jež hledali možnost jak rychle zbohatnout a vrátit se zpět do Evropy.⁸

⁶ ALLEN, Michael; SCHWEIKART, Larry. *A patriot's history of the United States: From Columbus's Great Discovery to the war on terror*. New York: Sentinel, 2004, s. 1 - 2

⁷ TINDALL, George Brown. *Dějiny Spojených států amerických*. Praha: NLN Nakladatelství lidové noviny, 2008, s. 15

⁸ Tamtéž, s. 15 - 16

2 Počátky kolonizace Ameriky evropskými zeměmi

2.1. Španělsko

Před první plavbou Kryštofa Kolumba došlo ke sjednocení dvou království, Kastilie a Aragonska, sňatkem Isabely Kastilské a Ferdinanda Aragonského. Po dobytí posledního území, Granady, byli ze země vyhnáni Mauri a následně i Židé. Nově vzniklé Španělsko bylo prohlášeno zemí s katolickým náboženstvím, čímž získalo uznání u papeže, jež v dalších letech význačně podporoval španělskou expanzi do Nového světa. Vyhnáním Maurů a Židů ze země získalo Španělsko dostatek financí na investování zámořských objevů.⁹

Po návratu Kryštofa Kolumba bylo zapotřebí předejít hrozící válce mezi Španělskem a Portugalskem, které se staly největšími katolickými národy v Evropě. Papež Alexandr VI. vydal listinu, která udělovala Ferdinandovi, Isabelle a jejich dědicům, výhradní právo k procestování, obchodování a kolonizování Nového světa. Svět byl rozdělen tahem pera od severu k jihu uprostřed Atlantického oceánu. Země a vše neobjevené směrem na západ patřilo Španělsku a dosud nezabrané země na východ patřily Portugalsku. Porušení tohoto nařízení mělo být trestáno exkomunikací. Tato listina byla podepsána v městě Tordesillas vladaři Španělska a Portugalska. Až za několik let se ukázalo, že země připadající Španělsku je mnohem větší než se předpokládalo.¹⁰

Španělé svá nově nabytá území v Americe rozdělili na 4 místokrálovství: Místokrálovství Nového Španělska, Místokrálovství Nové Granady, Místokrálovství Peru a Místokrálovství Rio de la Plata. Menší území ve Střední a Jižní Americe byla označována jako „captaincy“. Kolonie se rozprostíraly na území dnešního Mexika, západní části USA, Floridy, Kolumbie, Ekvádoru, Peru, Bolívie, Chile a Argentiny.¹¹

⁹ U-S-HISTORY.COM. *Spanish Discovery and Colonization* [online]. [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.u-s-history.com/pages/h436.html>

¹⁰ BROWN, Stephen R. *Treaty of Tordesillas: The 1494 Decision Still Influencing Today's World*. In: *The History Reader* [online] April 12, 2012 [cit. 2014-11-08]. Dostupné z: <http://www.thehistoryreader.com/medieval-history/treaty-tordesillas-1494-decision-still-influencing-todays-world/>

¹¹ Encyclopædia Britannica, Inc. [online]. [cit. 11.11.2014]. Dostupný na WWW: <http://media-3.web.britannica.com/eb-media/10/126810-004-9A7D560A.jpg>

2.1.1. Cesty Kryštofa Kolumba

Kryštof Kolumbus se chtěl stát slavným a byl hnán touhou po šíření křesťanství do pohanských zemí. Po odmítnutí financování plavby Kryštofa Kolumba od Portugalské koruny, se plavil pod španělskou vlajkou a jeho objev Nového světa měl větší historický dopad, než měl objev Vikingů. 11. října 1492 lodě Pinta, Nina a Santa Maria, o posádce čítající okolo devadesáti mužů, zakotvily, po dlouhých deseti týdnech plavby, u ostrova, který Kryštof Kolumbus pojmenoval San Salvador. Dále pokračoval na Kubu v domnění, že je na Dálném východě a zdejší obyvatelé tedy pojmenoval po Indii Indiány.¹²

Jeho expedice skončila u Hispaňoli nedaleko Kuby, kde jedna z jeho lodí Santa Marie najela na mělčinu. Kolumbus zde zanechal část své posádky střežit nově postavenou pevnost a sám se s několika muži vydal na zpáteční cestu do Španělska. Královskému páru přivezl několik zajatých domorodců jako dar z Nového světa. Na druhou výpravu mu bylo poskytnuto 7 lodí a přes tisíc mužů. Kolumbus neměl v úmyslu zotročit Indiány a podle královského příkazu s nimi měl jednat laskavě.¹³ V tomto bodě se popis historie rozchází. Historik Zinn uvádí, že cílem druhé cesty Kryštofa Kolumba mělo být zotročení domorodců a přivezení zlata. Ve vývoji historických událostí během druhé expedice v Novém světě se historici shodují. Po návratu na Hispaňolu se Kryštof Kolumbus musel vypořádat s problémy, jež způsobili jeho vojáci ponechání bez dozoru. Vypleňování indiánských vesnic a znásilňování žen mělo za následek smrt několika španělských vojáků.¹⁴ Howard Zinn ve své knize vyzdvihuje chování Španělů k Indiánům:

In the year 1495, they went on a great slave raid, rounded up fifteen hundred Arawak men, women, and children, put them in pens guarded by Spaniards and dogs, then picked the five hundred best specimens to load onto ships. Of those five hundred, two hundred died en route.¹⁵

Při své druhé výpravě měl Kolumbus nařízeno od investorů přivést zlato a tak zavedl, že každý Indián, který přinesl zlato, dostal měděný plíšek na krk. Indiáni

¹² ALLEN, Michael; SCHWEIKART, Larry. *A patriot's history of the United States: From Columbus's Great Discovery to the war on terror*. New York: Sentinel, 2004, s. 3-4

¹³ TINDALL, George Brown. *Dějiny Spojených států amerických*. Praha: NLN Nakladatelství lidové noviny, 2008, s. 10

¹⁴ ZINN, Howard. *A people's history of the United States*. New York: Longman, 1980, s. 3- 4

¹⁵ Tamtéž, s. 4

nevyznávali vlastnictví stejně jako Evropané, nevyhledávali zlaté doly, ale sbírali šupinky z řeky na zdobené šperků. Odevzdání většího množství zlata kolonizátorům byl pro Indiány problém. Za nesplnění úkolu jim Španělé usekli ruce a nechali je na pospas osudu. Indiáni se marně snažili vzepřít, jelikož postrádali mocné zbraně, kterými disponovali Španělé. Španělé zajaté Indiány pověsili nebo upálili. Následkem tohoto zacházení se snažili Arawakové otrávit a zabít své děti. Indiáni byli donuceni pracovat na rozlehlých statcích, kde umírali po tisících.¹⁶

Kolumbus uskutečnil ještě další dvě výpravy do Nového světa a to roku 1498 a 1502. Nový svět byl pojmenován po Amerigo Vespuccim, který na své výpravné cestě do Nového světa napsal dopis přítelovi, ve kterém tento nový kontinent popisuje. Kolumbus si svůj objev Nového světa uvědomil až o mnoho let později, byl totiž přesvědčen, že pouze objevil novou cestu do Asie. I přesto Kolumbus nepřišel o svoji slávu a uznání. Avšak dodnes se vedou spory o jeho chování k Indiánům. Není dosud příliš jednoznačné, zda Kolumbus a jeho muži zabili mnoho Indiánů, jelikož veřejnost i odborníci se v tomto bodě rozcházejí na dva tábory. Počet mrtvých Indiánů může být jen odhadován, avšak tento odhad nikdy nebude přesný, jelikož nemáme žádné záznamy z dob před objevením Ameriky Kryštofem Kolumbem. Indiáni svoji populaci nepočítali a neexistují ani psané záznamy, jelikož si Indiáni předávali tradice a vědomosti ústní formou.¹⁷Odborníci při svém odhadu museli počítat i s vymíráním Indiánů na evropské nemoci, které sem zavezli kolonisti. Indiáni nepodléhali jen těžkým chorobám, jako tyfus a neštovice, ale také spalničkám, proti kterým nemělo jejich tělo vytvořeno dostatečnou imunitu. Epidemie se rychle šířila do vnitrozemí a některé z indiánských kmenů ztratily až devadesát procent lidí.¹⁸

2.1.2. Další španělští cestovatelé

Za zmínku také stojí mořeplavec a objevitel Juan Ponce de León, ke kterému se váže legenda o Fontáně mládí, která má své kořeny po celém světě a zasahuje až do dob Alexandra Velikého a mnohem dříve. Podle legendy člověk, který se napije

¹⁶ ZINN, Howard. *A people's history of the United States*. New York: Longman, 1980, s. 3

¹⁷ ALLEN, Michael; SCHWEIKART, Larry. *A patriot's history of the United States: From Columbus's Great Discovery to the war on terror*. New York: Sentinel, 2004, s. 8

¹⁸ TINDALL, George Brown. *Dějiny Spojených států amerických*. Praha: NLN Nakladatelství lidové noviny, 2008, s. 12

vody z této fontány nebo se v této vodě vykoupe, získá věčné mládí. V korespondenci mezi De Leónem a králem Ferdinandem bychom nenašli ani jedinou zmínku o usilovném hledání Fontány mládí. Důkazem nezájmu hledání Fontány mládí J. P. de Leóna nám může posloužit výrok univerzitního profesora historie a odborníka na Španělskou kolonizaci Floridy, ve kterém uvádí, že ze všeho, co nashromáždil, nevěřil J. P. de León vizi nalezení jakéhokoliv vodního útvaru, který by dokázal navrátit člověku mládí. Poprvé se León plavil do Ameriky společně s Kryštofem Kolumbem při jeho druhé výpravě. Za své zásluhy získal v roce 1508 královské povolení kolonizovat San Juan Bautista, kde se stal guvernérem, nicméně po roce byl vyštván Diegem, synem Kryštofa Kolumba. V roce 1513 se León vydal na plavbu do Ameriky, kdy v dubnu přistál na východním pobřeží Floridy, kterou procestoval přes Florida Keys, souostroví ležící na jižním konci Floridy, a dále pokračoval k západnímu pobřeží. O osm let později se J. P. de León vrátil na jihozápadní pobřeží, aby zde založil kolonii. Založení kolonie se nezdařilo, jelikož Juan Ponce de León zemřel na smrtelné zranění od Indiánů.¹⁹

Hernando Cortés byl další významný španělský cestovatel, který procestoval Mexiko. Při prvním setkání s Aztéky byl Cortés považován Indiány za boha a obdařili ho velice štědře spoustou předmětů ze zlata a stříbra, posléze ho Aztécký panovník Montezuma požádal, aby odjel a už se nikdy nevrátil. Jak píše Howard Zinn: „Cortés then began his march of death from town to town, using deception, turning Aztec against Aztec, ...“²⁰

Město Tenochtitlán, které leželo uprostřed jezera na ostrově spojeného třemi cestami, bylo obléháno v roce 1518 Cortésem a jeho španělskou jednotkou. Díky bojechtivým Aztékům, kteří zajatce jiných indiánských kmenů zabíjeli při praktikování náboženských rituálů, při nichž jim Aztécký kněz vyřízl srdce zaživa, nebylo pro Cortése těžké získat vojenskou pomoc od ostatních kmenů k poražení Aztéků. První pokus o dobytí Tenochtitlánu selhal, proto se Cortés v roce 1521 vrátil s novou španělskou armádou a společně s více než 75 000 Indiánskými spojenci našel Aztéky oslabené nemocí, kterou sem zavlekli kolonisté, zvanou pravé neštovice. Nenakažení a zdraví Aztékové umírali hladem. Při dobývání města hrála

¹⁹ GREENSPAN, Jesse. *The Myth of Ponce de León and the Fountain of Youth*. [online]. [cit. 2014-11-06]. Dostupné z: www.history.com/news/the-myth-of-ponce-de-leon-and-the-fountain-of-youth

²⁰ ZINN, Howard. *A people's history of the United States*. New York]: Longman, 1980, s. 11

velkou roli i disciplinovanost a morálka španělského vojska, jež byla pravým opakem Aztéků, kteří bojovali každý sám za sebe.²¹

Za zmínku stojí další španělští cestovatelé toužící po dobrodružstvích, kteří měli menší potíže sehnat financování jejich cest, než měl Kryštof Kolumbus. Jedním z těchto cestovatelů byl Vasco Núñez de Balboa, který v roce 1513 přešel Panamskou úžinu k Pacifickému oceánu. Ferdinand Magellan byl španělský badatel, který jako první obeplul celý svět. Pánfilo de Narváez si nevedl úspěšně jako jeho kolegové a při střetu s Indiány se utopil a jeho členové expedice byli pozabíjeni Indiány, vyjma čtyř mužů, jež stihli utéct do španělské osady v Mexiku.²²

²¹ ALLEN, Michael; SCHWEIKART, Larry. *A patriot's history of the United States: From Columbus's Great Discovery to the war on terror*. New York: Sentinel, 2004, s. 5-6

²² Tamtéž, s. 5.

2.2 Portugalsko

Jako další země po Španělsku začali pronikat dál do Atlantického oceánu Portugalci, jež zabrali Madeiru, Astory a Kapverdské ostrovy. Z těchto nově nabytých území vyplouvali na průzkum k pobřeží Afriky, kde se znovu setkali s otrokářským systémem. Historik Johnson uvádí:

Portugalci se začali obchodem s otroky zabývat v polovině 15. století a postupně ho zcela ovládli a proměnili v něco mnohem neosobnějšího a hrozivějšího než čím byl ve starověku či ve středověké Africe.²³

Několik set otroků převezli Portugalci za jeden rok, ale tento počet narůstal spolu s rozvojem cukrovnictví. Načež číslo přivezených otroků stoupl na několik desítek tisíc za rok. Touha po kolonizaci nově objevené země postihla i Portugalce, jež se báli případných neshod a konfliktů se Španělskem, proto ve svém zájmu dodržovali Tordesillaskou smlouvu z roku 1494, z které vyplývá, že Portugalci získali značně velký díl Jižní Ameriky. Nicméně o tomto území se dozvěděli až v roce 1500, kdy byla jejich loď při plavbě do Asie díky větrům zanesena dál do Atlantického oceánu. Portugalští námořníci zde objevili pevninu, která se rozprostírala na východ od rozdělovací čáry uvedenou v Tordesillaské smlouvě. Hlavním zájmem Portugalska v této době bylo především hledání nových cest do Asie a Indie, s kolonizací Nového světa začali až později. Většina prvních pokusů o založení kolonie v dnešní Brazílii od roku 1532 ztroskotala. Úspěch přišel až v roce 1549, kdy Portugalci zavedli otrokářský systém v místě zvané Pernambuco. Po tomto úspěchu, jak píše Paul Johnson: „... koruna se rozhodla pro velkou investici a vyslala za oceán více než tisíc kolonistů, které vedl Martin Alfonso de Sousa.“ Nově vzniklým osadám se dařilo dobře a většina otroků z Afriky skončila v Novém světě. Portugalci měli ohromné zisky z obchodu z cukru a ze zajišťování otroků a jejich obchodováním se Španělskem, se kterým se vzájemně respektovali. Španělé využívali otroky na práci v dolech a také na třtinových plantážích.²⁴

²³ JOHNSON, Paul. *Dějiny amerického národa*. Praha: Academia, 2000, s. 16

²⁴ Tamtéž, s. 16 – 19

Po reformaci ve dvacátých a třicátých letech 16. století došlo v Evropě k zavržení autority Říma, hlavně papežského rozdělení Nového světa. Anglie napadla římskou pravomoc na určení tzv. papežské linie a Francie navrhla novou linii, táhnoucí se středem Atlantického oceánu, která označovala místo, kde končí mírové dohody. Nový svět byl tedy pro ty, jež se v něm dokázali prosadit silou.²⁵

²⁵ JOHNSON, Paul. *Dějiny amerického národa*. Praha: Academia, 2000, s. 19

2.3 Francie

Jedni z prvních francouzských cestovatelů, kteří zavítali na pevninu Nového světa, byli francouzští rybáři, jež si nedaleko Newfoundlandu stavěli primitivní rybářské chatrče.²⁶

První plavba francouzských dobrodruhů se uskutečnila již roku 1534 pod kapitanem Jacquesem Cartierem. Při své první výpravě se Cartier vydal proti proudu řeky Svatého Vavřince. Po cestě se setkal s Indiány, se kterými Francouzi jednali spíše přátelsky na rozdíl od ostatních zástupců kolonizátorských zemí. Cílem jeho druhé výpravy bylo nalezení a shromáždění bohatství, které tu u Indiánů našel. Bohužel tato výprava skončila nezdarem, jelikož se ukázalo, že zlato je obyčejný pyrit a diamanty jsou křemeny. Další objevitel byl kartograf Samuel de Champlain hledající spojující linii jezer vedoucí do Pacifiku a byl jeden z prvních francouzských objevitelů, kterému se podařilo založit úspěšnou osadu – pevnost. Tuto pevnost pojmenoval Quebec a byla založena až v roce 1608.²⁷

Francouzští vesničané se v 16. století měli mnohem lépe než venkovské obyvatelstvo v Anglii a tudíž málo z nich se vydalo na zaoceánskou plavbu přes Atlantik hledat nový domov. Město Quebec nebylo také moc atraktivní pro francouzské rolníky z důvodu chladného podnebí, neboť leželo v severnější části Ameriky než anglické osady. Velká vlna nových osadníků přišla za náboženských válek ve Francii. Hugenoti zde byli zabíjeni a pronásledováni za své náboženství. Viděli však šanci utéct do Nového světa, kde hledali náboženskou svobodu od katolické nadvlády. Protestantský admirál Gaspard de Coligny vyslal kolonizační výpravu, která přistála v Jižní Americe a založila zde kolonii. Kolonie bohužel neprosperovala, v roce 1560 ji napadli Portugalci a všechny pověsili. V roce 1562 se Hugenoti pokusili o založení kolonie v místě dnešní Jižní Karolíny, ale tento pokus se nezdařil. O dva roky později přijela další expedice, která si vybrala Floridu jako místo pro novou, již úspěšnou osadu. Nicméně tato nová osada, Fort Caroline, ležela na území zabrané Španělskou korunou. Oblast Floridy již prozkoumal španělský dobrodruh Hernando de Soto a to v letech 1539 – 1542. Španělé využili nezkušenosti

²⁶ JOHNSON, Paul. Dějiny amerického národa. Praha: Academia, 2000, s. 20.

²⁷ Tamtéž, s. 20.

francouzských osadníků a roku 1565 zaútočili a všechny obyvatele kolonie povraždili.²⁸

V devadesátých letech 16. století probíhala ve Francii občanská válka, která byla ukončena konverzí krále Jindřicha IV. ke katolicismu. Byla vyhlášena náboženská snášenlivost a v této době klidu se Francouzi chopili další šance k expanzi do Nového světa. Po dřívějších neúspěšných pokusech o zabránění půdy v jižní oblasti Severní Ameriky, se Francouzi soustředili na nepříznivý sever. Už za kapitána Jacquese Cartiera zjistili Francouzi, že se v severní části Ameriky nenachází velká naleziště zlata či diamantů. Místo těchto komodit se Francouzi zaměřili na obchod s kožešinami, jelikož zdejší lesy skýtali velké množství králíků, losů, jelenů a bobrů. Francouzští kolonisté shledali, že mnohem jednodušeji budou získávat kožešinu díky výměnnému obchodu s Indiány a tak začali podnikat obchodní cesty do středu země, aby vyměnili nože, nádobí, příkrývky a někdy i zbraně za kožešiny od Indiánů. Po úspěšné výměně se vrátili zpět a zboží odeslali do Evropy. Francouzi byli s Indiány v míru, aby se ale předešlo případným střetům tak francouzská vláda omezila prozkoumávání oblastí. První francouzské osady byly dílem Hugenotů, francouzský protestantů. Avšak v dvacátých letech 17. století získalo navrch katolictví pod záštitou francouzské koruny.²⁹

²⁸ JOHNSON, Paul. *Dějiny amerického národa*. Praha: Academia, 2000. s. 20

²⁹ ALLEN, Michael; SCHWEIKART, Larry. *A patriot's history of the United States: From Columbus's Great Discovery to the war on terror*. New York: Sentinel, 2004, s. 15

2.4 Anglie

První zámořské výpravy po objevu Kryštofa Kolumba směřovaly do jižních šířek světa. Pro Anglii toto znamenalo jistou geografickou nevýhodu. Nicméně první důležitá plavba Johna Cabota k břehům Nového Foundlandu v roce 1497 zajistila Anglii nárok na území Severní Ameriky.³⁰

Ve své knize Paul Johnson uvádí:

Žádné kolonie z těchto prvních výprav nevzešly, ale Angličané záhy ve velkém lovíli ryby v mělčinách Grand Banks a občas přezimovali na Newfoundlandu.³¹

Po smrti Jindřicha VII. nastoupil na anglický trůn v roce 1509 jeho syn Jindřich VIII. Za jeho vlády došlo k odmítnutí autority papeže a katolické církve z politických důvodů. Král Jindřich VIII. poslal žádost papeži o anulování jeho sňatku s Kateřinou Aragonskou, ale papež ji zamítl. Jindřich VIII. tedy jmenoval nového arcibiskupa z Canterbury, který sňatek anuloval a sám se prohlásil hlavou anglikánské církve. Po smrti Jindřicha VIII. se stala královnou jeho dcera Alžběta I., která nemohla být katolickou panovnicí, jelikož v očích katolické církve nebyla legitimním nástupcem. Za její vlády byla sepsána Kniha společných modliteb a dána určitá volnost v teologii. Puritáni chtěli tuto knihu modliteb reformovat, avšak po neúspěšném úsilí se rozhodli emigrovat nejdříve do Nizozemí a poté do Ameriky, kde chtěli vybudovat vlastní osady a svobodně vyznávat svou víru.³²

Důvodem pozdějšího zájmu o Nový svět byla nepříznivá situace v Anglii. Anglie neměla tak vyspělý obchod a průmysl jako ostatní země a nebyla tudíž tolik bohatá. Za vlády Jindřicha VIII., a později jeho dcery Alžběty se angličtí námořníci, jako byl sir John Hawkins, podíleli s francouzskými protestanty na přepadávání španělských obchodních lodí. Tito angličtí námořníci, můžeme jmenovat Johna Hawkinse a Francise Drakea, byli velmi zkušení a byli hnáni touhou za ziskem z pirátství, kterého se dopouštěli.³³

³⁰ RAKOVÁ, Svatava; OPATRNÝ, Josef. *USA*. Stručná historie států. 1. vyd. Praha: Libri, 2003, s. 12

³¹ JOHNSON, Paul. *Dějiny amerického národa*. Praha: Academia, 2000, s. 20

³² TINDALL, George Brown. *Dějiny Spojených států amerických*. Praha: NLN Nakladatelství lidové noviny, 2008, s. 15

³³ Tamtéž, s. 20

První dobrodruzi se vydávali do Nového světa s představou rychlého zbohatnutí, avšak zapoměli na velké potravinové zásoby, jež byly nutností k založení úspěšné kolonie. Indiáni sice pěstovali kukuřici a jiné plodiny, ale jen některé kmeny byly ochotné se rozdělit o své zásoby s kolonizátory. Osadníci měli tedy dvě možnosti, buď se museli spoléhat na zásobování z Anglie, nebo byli nuceni začít pěstovat vlastní plodiny. Zhoršující se situace v Anglii, kde přibývalo zločinců a chudých lidí, byla vyřešena zákonem, jak Paul Johnson uvádí, jež „v roce 1598 stanovila Dolní sněmovna, který zavádí jako jeden z trestů za žebrotu vyhnanství z Anglie.“³⁴

2.4.1. Humphrey Gilbert

Humphrey Gilbert, devonský šlechtic, obdržel od královny Alžběty I. první patent na osidlování amerického kontinentu a to roku 1578. Avšak Gilbert myslel spíše na založení pirátské základny na území severně od Floridy, odkud by vyrážel plenit španělské přístavy, než na hledání cesty do Asie.³⁵

Gilbert vypravil pět lodí asi s 260 muži a vyrazil na cestu k Newfoundlandu. Do své posádky přizval zedníky, kováře, řemeslníky, ale také i klenotníky. Z toho usuzujeme, že nejvyšším zájmem Gilberta a jeho hnací silou byla vidina zlata. Nicméně Gilbert tuto plavbu nepřežil. Jeho loď *Squirrel* ztroskotala. Po této nehodě obdržel jeho nevlastní bratr Walter Raleigh patentní listinu od královny Alžběty, která mu stejně jako Gilbertovi umožňovala zakládat nové kolonie v Americe.³⁶

2.4.2. Walter Raleigh a Roanoke

Sir Walter Raleigh je popisován jako pohledný a ambiciózní gentleman toužící po bohatství. Je označován do jisté míry jako pravzor Američana. Johnson o něm píše: „Byl to energický, odvážný a vysoce ambiciózní člověk bez skrupulí, kterému záleželo na penězích.“³⁷ Raleigh se hned po příchodu ke dvoru stal oblíbencem královny, která mu věnovala pozornost již od samého začátku, jelikož byla okouzlena jeho vzhledem a řečnickým uměním. Walter Raleigh byl ale také muž činu. V mládí bojoval po boku hugenotů, byl dvakrát ve vězení a zúčastnil se

³⁴ JOHNSON, Paul. *Dějiny amerického národa*. Praha: Academia, 2000, s. 28

³⁵ RAKOVÁ, Svatava a Josef OPATRŇÝ. *USA. Stručná historie států*. 1. vyd. Praha: Libri, 2003, s. 12

³⁶ JOHNSON, Paul. *Dějiny amerického národa*. Praha: Academia, 2000, s. 20 - 21

³⁷ Tamtéž, s.22

bojů při podmaňování Irska. Z těchto bojů získal irské pozemky a statky, z jejichž zisku zainvestoval výpravy do Nového světa. Tato první výprava měla za úkol prozkoumat pobřeží Severní Ameriky ještě předtím, než se rozhodne, kde založí osadu. Posádka doplula k Outer Banks, kde se jim podařilo proplout skrz tento pás ostrovů až k ostrovu Roanoke. Po pečlivém prozkoumání ostrova se průzkumníci poprvé setkali s Indiánem, kterého přivítali pohoštěním. Další setkání s Indiány popisuje Johnson:

Při dalším přátelském setkání s Indiány došlo k výměně jeleních a bizoních kůží, kukuřice, ovoce a zeleniny za kameninové džbány, sekery a velké hrnce na vaření z lodního skladu.³⁸

Když se průzkumníci ještě téhož roku vrátili zpátky do Anglie a ukázali svůj náklad vzácných kůží, byl Raleigh přesvědčen, že kolonizace bude výnosným podnikem. Raleigh pojmenoval novou kolonii Virginie, po přezdívkce Alžběty I. Virgin Queen.³⁹

2.4.3. Roanoke

Osada Roanoke je dodnes nazývaná ztracenou kolonií a osud tehdejších obyvatel je dodnes záhadou. V roce 1587 skupina čítající okolo 115 lidí přijela na ostrov Roanoke, který se nachází v Severní Karolíně. V této kolonii se narodilo první anglické dítě v Americe, jež bylo pojmenováno Virginia Dare. O rok později po založení kolonie tehdejší guvernér John White, vyráží zpět do Anglie pro potřebné zásoby. Nicméně v této době v Evropě dochází k válce mezi Anglií a Španělskem, jež se odehrává na moři. Alžběta I. proto využívá všech dostupných lodí, aby porazila španělskou armádu. Když v roce 1590 tato válka skončí, John White se vydává po třech letech na cestu zpět do osady Roanoke, v které zanechal své lidi včetně jeho ženy a dcery. Po přistání nachází kolonii zcela opuštěnou a bez jediného vodítka vypovídajícího o osudu jeho lidí. Po prohledání osady našli vyřezané slovo Croatoan do kmene stromu. Croatoan byl název kmene Indiánů, jež obýval stejně pojmenovaný ostrov ležící jižně od osady Roanoke. Existuje spousta teorií o zmizení obyvatel kolonie Roanoke. Tyto teorie uvádí, že osadníci mohli být zabiti Indiány

³⁸ JOHNSON, Paul. *Dějiny amerického národa*. Praha: Academia, 2000, s. 23

³⁹ Tamtéž, s. 22 – 23

nebo se s Indiány smísili. Jiná příčina zmizení kolonistů je přisuzována možnosti neúspěšného pokusu plavby zpět do Anglie.⁴⁰

2.4.4. Puritáni

Puritány byly nazývány náboženské skupiny, jež věřily v nedostatečnou reformaci anglikánské církve. Jak bylo uvedeno v kapitole č. 2.4, k odtržení od tradičního katolického náboženství a papeže jakožto představitele římskokatolické církve, došlo již za vlády Jindřicha VIII. Avšak Puritáni toto odtržení od Říma viděli, jako neúplný akt. Vznikla tzv. *Knihy společných modliteb*, která byla za vlády Alžběty I. přepracována Nařízením nosit standardní kněžské roucho a zavedená hierarchie arcibiskupů a biskupů, přispěla k rozporům mezi puritány a anglikánskou církví. Puritáni kladli důraz na odstranění pozůstatků římského katolicismu a to pomocí: zrušení úřadu biskupa, jež by vedlo k osamostatnění sborů; dodržování veřejné mravnosti a soukromé zbožnosti; očisty výkladu a bohoslužeb.⁴¹

Puritáni se scházeli každou neděli na dvou kázáních a také několikrát týdně, aby diskutovali o vybraných pasážích z Bible. Puritáni věřili v předurčený posmrtný osud, který jim byl vybrán Bohem. Někteří lidé budou spaseni a někteří lidé budou odsouzeni k věčnému zatracení. Čtením Bible, modlením a navštěvováním kázání mohli Puritáni zjistit svůj osud. Strach ze zatracení a touha po poznání svého osudu vedly puritány k přísnému způsobu života. Většina puritánů nezjistila svůj úděl, nicméně se dále vzájemně podporovali a motivovali k dalšímu hledání. Puritáni věřili, že Bůh je přítomen v každém aspektu jejich života a že vše je Boží zásah.⁴²

Při povídání o první kolonizaci amerického kontinentu máme na mysli většinou puritány separatisty, kteří nevěřili v možnost nápravy anglikánské církve a toužili založit vlastní kongregaci, nazýváme je také Poutníky. První výprava, která se snažila opustit rodnou Anglii avšak neúspěšně, vyrazila na svou pout' v roce 1607 a druhá, již úspěšná výprava, následovala v roce 1608, avšak jejich cesta k svobodnému vyznávání Boha vedla nejdříve do nedalekého Holandska. Naneštěstí

⁴⁰ HISTORY.com.Staff. *What happened to the "Lost Colony" of Roanoke?*. In: *History* [online]. [cit. 2015-02-14]. Dostupné z:<http://www.history.com/news/ask-history/what-happened-to-the-lost-colony-of-roanoke>

⁴¹ BAYM, Nina. *The Norton anthology of American literature*. 4th ed., shorter. New York: Norton, 1995, s. 75 - 76

⁴² STOKES, Lori. *Puritans V. Pilgrims In Early America*. In: *History Scene* [online]. [cit. 2015-03-25]. Dostupné z:<http://www.ushistoryscene.com/uncategorized/puritanspilgrims/>

v Holandsku čelili těžké chudobě a po několika letech se začali obávat, že jako cizinci v cizí zemi ztratí své náboženské přesvědčení. Vydali se tedy na svou další výpravu a to již do Nového světa. V roce 1620, podporováni obchodníky, vypluli z Anglie směrem k Nové Anglii. Díky nepříznivému počasí přistáli mnohem severněji, než bylo naplánováno. V zátocě Cape Cod spustili kotvu a založili zde kolonii zvanou Plymouth. Jejich cesty, založení kolonie a řešení nejrůznějších problémů, popisuje William Bradford, jež byl jejich guvernér. Další skupina puritánů, která spíše nesouhlasila s anglikánskou církví, než by přímo usilovala o založení vlastní kongregace, se přidala ke kolonii v Massachusettském zálivu pod vedením Johna Winthropa.⁴³

⁴³ BAYM, Nina. *The Norton anthology of American literature*. 4th ed., shorter. New York: Norton, 1995, s. 75 - 76

3 John Smith a první anglická osada

3.1. Virginská společnost

V roce 1606 byla obnovena Virginská společnost, pod kterou spadaly dvě pobočky. Král Jakub I. rozdělil nově zabranou půdu v Novém světě, od Floridy po Kanadu, na dva regiony. Jižní část, později stát Virginia, spadala pod londýnskou pobočku Virginské společnosti. Severní část připadla ke správě členům Plymouthské společnosti.⁴⁴

Od znovuoobnovení Virginské společnosti, bylo financování nákladných zámořských cest jednodušší. Koruna zpočátku nezasahovala finančně do zaopatření cest. Společnost fungovala na jednoduchém principu, kdy akcionáři vložili svoje peníze jako kapitál do společnosti a ta jim po převodu peněz, dala do vlastnictví dohromady 200 akrů půdy v Jamestownu. Jako bonus za každého nově přivedeného člověka dávala společnost navíc 50 akrů půdy. Johnson uvádí, že „osadníci ale byli většinou zaměstnanci společnosti a v praxi nevěděli, co si s touto půdou počít, neboť byli spíš dobrodruzi než farmáři.“⁴⁵

3.2. Život Johna Smithe před rokem 1606

John Smith se narodil v rodině farmáře v Lincolnshire. V patnácti letech se vyučil a pracoval jako prodavač. Nicméně dobrodružné příběhy o pirátech a průzkumech ho ovlivnily natolik, že se chtěl přidat k expedici Sira Francise Drakea, který se chystal na trestnou výpravu proti Španělům. Avšak otec ho nepustil. Po smrti svého otce se John Smith přidal k dobrovolným vojákům v Nizozemí, kteří bojovali za nezávislost na španělské nadvládě. Nizozemcům pomohl i ve Středozezemním moři jako pirát, z čehož získal značnou sumu zlata. Poté se přidal k habsburské armádě, jež bojovala proti Turkům. Za svou statečnost a službu byl povýšen na kapitána, avšak při jedné bitvě byl zraněn, uvězněn a prodán do otroctví Turkům. Smith byl vězněn na Černém moři, odkud po zabití svého pána přechal přes Rumunsko, Rusko a Polsko, zpět do Anglie.⁴⁶ Po návratu do Anglie zaujal Smithe

⁴⁴ BAYM, Nina. *The Norton anthology of American literature*. 4th ed., shorter. New York: Norton, 1995, s. 57- 58

⁴⁵ JOHNSON, Paul. *Dějiny amerického národa*. Praha: Academia, 2000, s. 30

⁴⁶ BAYM, Nina. *The Norton anthology of American literature*. 4th ed., shorter. New York: Norton, 1995, s. 58

plán Londýnské společnosti, založit kolonii v Americe. Jedním z hlavních záměrů Londýnské společnosti byl finanční zisk, avšak nedůležitým cílem pak byla snaha o šíření křesťanství.⁴⁷ Jak uvádí Smith ve své knize *A Description of New England*:

I am not so simple, to think, that ever any other motive than wealth, will ever erect there a Commonwealth, or draw company from their ease and humors at home, to stay in New England to effect my purposes.⁴⁸

Dalším záměrem Virginské společnosti bylo nalezení vodní cesty do Asie, čímž byl pověřen John Smith. Jak uvádím v kapitole č. 1.3. tato potřeba nalezení nové cesty do Asie byla jedním z prvních impulsů vedoucích k zaoceánským plavbám. Hledání této cesty je detailně popsáno v textech Johna Smithe, který vyráží na průzkumné expedice. Avšak při těchto expedicích nenachází žádnou vodní cestu do Asie. Jak John Smith uvádí ve svých zápiscích z druhé průzkumné plavby v severní části zátoky Chesapeake: „Thus having sought all the inlets and rivers worth noting, ...“⁴⁹. Při zpáteční cestě prozkoumává další řeky avšak s neúspěchem. „That night we anchored in the of river of Payankatank, and discovered it so high as it was navigable.“⁵⁰

3.3. První rok kolonie Jamestown

John Smith byl vybrán akcionáři k chystané plavbě a založení osady Jamestownu. Tři lodě vyrazily na konci prosince roku 1606, Susan Constant, Godspeed a Discovery, a zakotvily u pobřeží Chesapeake Bay na konci dubna roku 1607. Délka celé plavby trvala více jak čtyři měsíce.⁵¹

V tomto bodě se někteří historikové rozcházejí a špatně uvádí délku plavby. Historik George Brown Tindall píše, že „expedice dosáhla po čtyřech týdnech na bouřemi zmítaném moři zátoky Chesapeake.“⁵²

⁴⁷ PROCHÁZKA, Martin. *Lectures on American literature*. 3. Praha: Univerzita Karlova v Praze: Karolinum, 2011, s. 29

⁴⁸ SMITH, John. *A Description of New England*. In: BAYM, Nina. *The Norton anthology of American literature*. 4th ed., shorter. New York: Norton, 1995, s. 70

⁴⁹ SMITH, Captaine Iohn. *The generall historie of Virginia, New-England,.* Bedford, MA: Applewood Books, 2006, s. 127

⁵⁰ Tamtéž, s. 134

⁵¹ HISTORY.com.Staff. *Jamestown Colony*. In: History.com [online]. A+E Networks, 2010 [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.history.com/topics/jamestown>

⁵² TINDALL, George Brown. *Dějiny Spojených států amerických*. Praha: NLN Nakladatelství lidové noviny, 2008, s. 19

Jak John Smith uvádí ve svém deníku, z Anglie vyrazili už 19. prosince ale díky nepříznivým větrům zůstali na dohled pobřeží Anglie dalších 6 týdnů. Během cesty do Ameriky se zastavovali na odpočinek a nabrání zásob vody. Nějaký čas také strávili na britských Panenských ostrovech v Karibském moři, kde díky místní fauně denně hodovali. Poté se vydali na cestu na sever. Jejich první místo přistání na území Virginie pojmenovali Cape Henry, avšak zde byli napadeni Indiány, kteří vážně zranili dva muže z posádky. Ještě toho večera otevřeli truhlu s dopisem, ve kterém Virginská společnost jmenovala Johna Smithe a několik dalších mužů členy rady. Muži se poté vydali na výpravu po řece James, která trvala dva týdny, aby našli vhodné místo pro jejich osadu. Během této doby se seznamovali s místními Indiány, kteří se chovali přátelsky a pohostinně.⁵³

Zvolené místo k postavení osady bylo vybráno nešťastně, u mokřadů zamořených malárií a hustým lesem, který bylo potřeba vykácet. Muži unavení z dlouhé plavby byli přinuceni pokácet stromy, postavit stany a začít stavět chatrče. Většina z těchto mužů ovšem nebyla řemeslníky ani farmáři. Zásobování osady nebylo tedy lehké a později začal expedici sužovat hlad.⁵⁴

Newport, jeden ze jmenovaných členů jamestownské rady, byl vyslán s 22 muži na průzkum podél řeky Chickahamania, aby našel vodní cestu k Tichému oceánu. Výprava došla až k vodopádům, které se tyčily nad indiánským městem v oblasti Powhatan, jež byla územím, na kterém žili příslušníci různých indiánských kmenů spadající pod jednoho náčelníka. Newport s průzkumníky zamířil zpátky k osadě, kde zjistili, že byla napadena indiánskými bojovníky. Zvolený prezident Wingfield vydal rozkaz k obehnutí osady hradbou kúlů. Tato hradba měla trojúhelníkový tvar, aby se Britové mohli lépe bránit případným útokům, jak Španělům z jihu, tak Indiánům z vnitrozemí. 15. června 1607 odplouvá kapitán Newport zpět do Anglie a zanechává Wingfielda ve vedení. Po jeho odplutí začali muži v Jamestownu umírat na různé nemoci, tyfus, malárii a úplavici.⁵⁵

⁵³ SMITH, Captaine Iohn. *The generall historie of Virginia, New-England,.* Bedford, MA: Applewood Books, 2006, s. 86-88

⁵⁴ ALLEN, Michael; SCHWEIKART, Larry. *A patriot's history of the United States: From Columbus's Great Discovery to the war on terror.* New York: Sentinel, 2004, s. 19

⁵⁵ Sultana Projects, Inc. *The First Voyage.* [online]. [cit. 2014-11-15]. Dostupné z: <http://www.johnsmith400.org/voyagehistory.htm>

Smith se zmiňuje o extrémní slabosti, nemocech a špatných podmínkách, které je sužovaly. V této zlé době prezident Wingfield strádal jídlo pro sebe a svým umírajícím mužům dával přidělem čtvrt litru vařené pšenice, která po skladování v lodi obsahovala stejné množství červů jako zrní. Někteří muži utekli z Jamestownu a muži, kteří zůstali, pohřbili všechny mrtvé a poté svrhli Wingfielda. Na místo presidenta dosadili Ratcliffa a nadále se potýkali s těžkostmi, očekávajíc útok Indiánů. Avšak Indiáni nezaútočili, ale přinesli umírajícím mužům spoustu ovoce a zásob jídla.⁵⁶

3.3.1. Obchodování s Indiány

Po projevu dobré vůle Indiánů začal Smith a jeho muži hledat možnosti obchodu. Při prvním pokusu o získání jídla od Indiánů se setkal s posměchem a nabídkou výměny hrstky kukuřice a kousku chleba za jejich meče a muškety. Následoval výstřel ze Smithovi zbraně, který zahnal Indiány do lesa a Smith společně se svými muži vstoupil do jejich vesnice. Zanedlouho je obklopilo šedesát, možná sedmdesát ozbrojených Indiánů, kteří ovšem utekli po dalším výstřelu zpátky do lesů. Smith výměnou za přátelství, pušky, sekyry a měďáky požadoval zásoby jídla. Tak byl uskutečněn první výměnný obchod mezi Indiány a skupinou mužů z Jamestownu. Díky tomuto obchodu měli zajištěné zásoby na další rok.⁵⁷

3.3.2. Setkání s Pocahontas

Smith si veškeré své poznatky z průzkumných cest, z uzavírání obchodů s Indiány a navštěvování malých indiánských vesnic, zapisoval do svých deníků. Později vše zanesl do mapy, která se stala velmi cennou pomůckou pro další dobrodruhy mířící do Virginie. Smithovi bylo vyčítáno, že při své první expedici neobjevil pramen řeky Chickahamania a proto se Smith vydal na další expedici ve společnosti několika mužů. Plavili se po řece Chickahamania dokud nedosáhli mělčiny, odkud nebylo možné dále pokračovat jinak než pěšky. Smith nařídil mužům nevstupovat na břeh, dokud se nevrátí z průzkumu, a společně se čtyřmi muži vyrazil na průzkum. Smith uvádí následující události takto: „It is true in our greatest extremity they shot me, slew three of my men, and by the folly of them that fled took

⁵⁶ SMITH, Captaine Iohn. *The generall historie of Virginia, New-England,.* Bedford, MA: Applewood Books, 2006, s. 91-92

⁵⁷ Tamtéž, s. 93 – 94

me prisoner.“⁵⁸ Ve své knize *The generall historie of Virginia* popisuje detailně své zajetí, kdy před sebou držel jednoho ze svých indiánských strážců jako štít. Nicméně spadl i se svým ochráncem do řeky, nadále se bránil, ale voda v řece byla ledová a Smith zraněn, proto odhodil zbraň a Indiánům se vzdal. Smith se vyhnul zabití díky darování kompasu indiánskému náčelníkovi, který se ho zprvu nechtěl dotknout kvůli skleněnému sklíčku. Smith uvádí:

... but when he demonstrated by that Globlike Jewell, the roundnesse of the earth, and skies, the spheare of the Sunne, Moone, and Starres, ... all stood as amazed with admiration.⁵⁹

Smith byl držen v zajetí přibližně šest až sedm týdnů. Během tohoto období měl možnost se blíže seznámit s indiánskou kulturou a způsobem života ve vesnicích, které během zajetí měl možnost navštívit. Nakonec byl zaveden do města Meronocomo, kde sídlil velký náčelník Powhatan. Po pohoštění a dlouhé debatě dospěli Indiáni k závěru, že Smith musí být zabit. Naštěstí pro Smithe ho zachránila Pocahontas, dcera náčelníka Powhatana. Powhatan se poté rozhodl poslat Smithe zpátky do Jamestownu jako přítele a svého nově nabytého syna Nantaquouda, a také mu daroval území Capahowosicku.⁶⁰

Příběh o záchraně Smithe dcerou náčelníka byl přidán do jeho zápisků až po několika letech od prvního vydání. Historikové se dodnes přou, zda John Smith nelže ve svých zápiscích o průběhu tohoto setkání. John Smith mohl celou situaci špatně pochopit z důvodu nedostatečné znalosti indiánských zvyků a rituálů. Dnes se většina přiklání k názoru, že se Smith stal součástí rituálu, který měl symbolizovat jeho smrt jako bílého muže a znovuzrození jako součást rodiny Powhatan. V tomto rituálu činy Pocahontas symbolizovaly přivítání a přijetí do rodiny.⁶¹ Procházka píše: „The dramatic scene of the execution interrupted by the intervention of Pocahontas may easily be an apocryphal or fictionalized account.“⁶² Jak byl opravdu

⁵⁸ SMITH, John. *New England's Trials*. In: BAYM, Nina. *The Norton anthology of American literature*. 4th ed., shorter. New York: Norton, 1995, s. 72

⁵⁹ Tamtéž, s. 64

⁶⁰ SMITH, Captaine Iohn. *The generall historie of Virginia, New-England,.* Bedford, MA: Applewood Books, 2006, s. 95 – 102

⁶¹ MONTGOMERY, Dennis. *Captain John Smith*. Colonial Williamsburg Journal Vol. 16, No. 3. [online]. 1994, s. 14. [cit. 2014-11-16]. Dostupné z: <http://www.history.org/foundation/journal/smith.cfm>

⁶² PROCHÁZKA, Martin. *Lectures on American literature*. 3. Praha: Univerzita Karlova v Praze: Karolinum, 2011, s. 30

Smith ušetřen popravy, si těžko odvodíme z jeho textů, jelikož jeho text vydaný hned po této události, zásah Pocahontas neobsahuje.⁶³

3.4. Jamestown v letech 1608-1609

Smith byl propuštěn ze zajetí a odveden zpět do Jamestownu. Během nepřítomnosti Smithe měly nemoci a hlad za následek smrt spousty mužů. Přeživší, čítající okolo 40 mužů, se v době Smithova návratu připravovali na plavbu zpět do Evropy. Smith uvádí: „with the hazzard of his life, with Sakre falcon and musket shot, Smith forced now the third time to stay or sinke.“⁶⁴ Ti ovšem druhý den obvinili Smithe ze smrti dvou mužů, jež byli zabiti při jeho expedici. Naštěstí pro Smithe ještě téhož večera přijel Newport s novými lidmi a zásobami a Smith byl zproštěn obvinění. Díky dostatku zásob a nově příchozím, jež zahrnovali i zlatníky a kováře, mohlo začít hledání a těžení zlata. Bohužel Jamestown postihlo neštěstí v podobě požáru, jež pohltil i nové zásoby. Spojenectví Smithe a náčelníka Powhatana se zde ukázalo býti klíčové pro přežití. Smith zprostředkoval setkání Powhatana a Newporta, na kterém byl dohodnut pravidelný přísun zásob výměnou za zboží. Newport, zklamán objevem bezcenné rudy, na jaře roku 1608 odplul zpět do Anglie pro nové zásoby. Během nepřítomnosti kapitána Newporta se snažil Smith přimět muže k pěstování kukuřice a tím je odlákat od marného hledání zlata. Pěstováním vlastních zásob chtěl Smith dosáhnout nezávislosti na obchodování s Indiány. Bohužel jeho snaha selhala stejně jako i plán opravy opevnění.⁶⁵

⁶³ PROCHÁZKA, Martin. *Lectures on American literature*. 3. Praha: Univerzita Karlova v Praze: Karolinum, 2011, s. 30.

⁶⁴ SMITH, Captaine Iohn. *The generall historie of Virginia, New-England,.* Bedford, MA: Applewood Books, 2006, s. 103

⁶⁵ Sultana Projects, Inc. *John Smith*. [online]. [cit. 2014-11-15]. Dostupné z: <http://www.johnsmith400.org/6CaptainJohnSmithandtheVirginiaCompany.pdf>

Smith ještě téhož roku vyráží na dvě průzkumné plavby, při kterých mapuje oblast při hledání cesty k Tichému oceánu a také se řídí nařízeními Virginské společnosti, jež mu dala za úkol hledat drahokamy, vhodná místa na vybudování přístavů a zjistit polohy indiánských vesnic a počet jejich válečníků. Situaci při návratu z první expedice Smith popisuje takto:

There we found the last Supply were all sicke, the rest some lame, some bruised, all unable to doe any thing but complaine of the pride and unreasonable needlesse crueltie of the silly President. ⁶⁶

Jak se ukázalo, prezident Ratliffe vyraboval sklad a nutil ostatní, aby mu postavili dům v lese. Muži přesvědčili Smithe, aby souhlasil se záměrem sesadit dosavadního presidenta Ratliffa a poslat ho zpět do Anglie. Smith zanechal kolonii v rukách svého přítele Scrivenera a odplul na druhou průzkumnou výpravu.⁶⁷

Po návratu z druhé výpravy musel Smith čelit potížím. Při svém prvním setkání s náčelníkem Powhatanem, lhal o důvodu příjezdu Angličanů na území Indiánů. Smith si vymyslel příběh o střetnutí se Španěly, jež zapříčinilo jejich zakotvení v Chesapeake Bay. Naneštěstí se Powhatan dovtípil pravdy a toho, že Angličané mají v úmyslu zůstat na jeho území a přebrat kontrolu. Při rozhovoru se Smithem se od něho snažil získat informace o jejich pobytu. Smith cituje Powhatana: ... „he began to aske us when we would be gone.“⁶⁸ S blížící se zimou a tenčícími se zásobami vyrazil Smith s několika muži do okolních vesnic pro zásoby.⁶⁹

Ve vesnici Chickahamania si Smith uvědomil, že se je Powhatan snaží vyhladovět, jelikož žádný z okolních kmenů nebyl ochotný s Angličany obchodovat. Po tomto objevu Smith oznámil zdejším indiánům, že s nimi nepřijel obchodovat, ale že se přišel pomstít za své uvěznění a zabití jeho dvou mužů. Indiáni okamžitě uprchli do lesa a po chvíli pár z nich přišlo s košíky plnými ryb, zrní a nabídkou míru. I tehdejší prezident Scrivener se pokusil marně získat zásoby od Indiánů, avšak

⁶⁶ SMITH, Captaine Iohn. *The generall historie of Virginia, New-England,.* Bedford, MA: Applewood Books, 2006, s. 123

⁶⁷ Sultana Projects, Inc. *The First Voyage*. [online]. [cit. 2014-11-15]. Dostupné z: <http://www.johnsmith400.org/7SmithsFirstChesapeakeBayVoyage.pdf>

⁶⁸ SMITH, Captaine Iohn. *The generall historie of Virginia, New-England,.* Bedford, MA: Applewood Books, 2006, s. 156

⁶⁹ Sultana Projects, Inc. *Smith Departs Virginia*. [online]. [cit. 2014-11-15]. Dostupné z: <http://www.johnsmith400.org/9TheEndofSmithsSojourninVirginia.pdf>

ti byli připraveni spíše na boj než na obchod. Při dalším pokusu o směnný obchod, získal Smith zásoby až po zapálení jednoho z indiánských.⁷⁰

Smith do svých textů zanesl veškeré podmínky Powhatanovy nabídky darování zásob Jamestownu:

... being invited by Powhatan to come unto him: and if he would send him but men to build him a house, give him a gryndstone, fiftie swords, some peeces, a cock and a hen, with much copper and beads, he would load his Ship with Corne.⁷¹

Smith neměl v úmyslu vyzbrojit Powhatana ani si ho okamžitě zneprátelit a tak poslal muže na stavbu jeho domu. Po setkání Powhatana a Smithe ve Werowocomoco bylo zřejmé, že se Angličané nepodřídí náčelníkovi Powhatanovi, jak požadoval. Ve vesnici blízko Werowocomoco byl Smith varován o Powhatanově úmyslu ho zabít.⁷² V tomto místě se dozvídáme o druhé záchraně Johna Smithe dcerou náčelníka, Pocahontas, která ho přišla varovat o blížícím se nebezpečí. Smith společně s jeho muži unikli.⁷³ Namísto návratu zpět do Jamestownu zamířil Smith dále po řece, kde v jedné z vesnic byl on a jeho muži obklíčeni Indiány. Smith neváhal a zajal jejich vůdce, po nalodění všech mužů, vůdce propustil a odplul zpět do Jamestownu. Zde ho po příplutí čekala špatná zpráva o smrti jeho přítele a tehdejšího prezidenta osady. Smith se ujímá vedení a zavádí velmi známé pravidlo: „ ... he that will not worke shall not eate ...“. ⁷⁴ Někteří muži odmítli pracovat, protože rybaření a farmaření nebyly vhodné činnosti pro muže jejich společenského postavení a také věděli, že přebytek půjde investorům do Anglie. Na začátku června 1609 přijela další loď se zásobami a novými lidmi. Smith byl zbaven vedení a po nešťastném incidentu na lodi, na které explodoval střelný prach a těžce Smithe popálil, byl Smith poslán zpět do Anglie.⁷⁵

⁷⁰ SMITH, Captaine Iohn. *The generall historie of Virginia, New-England,*. Bedford, MA: Applewood Books, 2006, s. 143 - 152

⁷¹ Tamtéž, s. 153

⁷² Sultana Projects, Inc. *Smith Departs Virginia*. [online]. [cit. 2014-11-15]. Dostupné z: <http://www.johnsmith400.org/9TheEndofSmithsSojourninVirginia.pdf>

⁷³ SMITH, Captaine Iohn. *The generall historie of Virginia, New-England,*. Bedford, MA: Applewood Books, 2006, s. 162

⁷⁴ Tamtéž, s. 173

⁷⁵ Sultana Projects, Inc. *Smith Departs Virginia*. [online]. [cit. 2014-11-15]. Dostupné z: <http://www.johnsmith400.org/9TheEndofSmithsSojourninVirginia.pdf>

3.5. Osud Jamestownu po odjezdu Johna Smithe

Po odjezdu Johna Smithe byl ve vedení první oficiální guvernér Lord De La Warr. Během jeho působení byly indiánské kmeny příliš roztržité na to, aby zaútočily na Jamestown. Náčelník Powhatan využil pomoci Angličanů v boji proti nepřátelským indiánským kmenům avšak vztahy mezi Indiány a Angličany byly neustále napjaté. K získání mocenské převahy unesli Angličané Pocahontas, dceru náčelníka Powhatana, která se během svého zajetí v osadě Jamestown zamilovala do farmáře Johna Rolfa, za kterého se nakonec provdala. Společně s Johnem Rolfem navštívila Pocahontas Anglii. V té době byl v Anglii populární tabák, který Angličané museli kupovat od Španělů. John Rolf začal tabák pěstovat ve Virginii, kde se ukázaly být lepší podmínky pro pěstování tabáku než obilí. Pěstování tabáku a nová politika Virginské společnosti, přidělování 50 akrů pro každého nově příchozího, pomohlo k prosperitě kolonie a k dalším vlnám nové pracovní síly.⁷⁶

Smith ve své knize uvádí, že deset schopných dělníků by udělalo více práce za jeden den, než jeho deset mužů, jež byli vysláni společně s ním do Nového světa, za týden. Po celou dobu jeho pobytu ve Virginii měl k dispozici čtyři tesaře, kteří toho moc neuměli, dva kováře a pár dalších zručných lidí, ale většinu osadníků tvořili muži vznešenějšího původu, s nechtí pracovat.⁷⁷

3.6. Úryvky z textů Johna Smithe

Smith psal své deníky a zápisky pro budoucí dobrodruhy mířící do Nového světa. Jeho texty popisující nádhernou přírodu, faunu a floru, slouží mimo jiné i jako propaganda Nového světa v Anglii. V Nortonově antologii nalezneme v ukázce tuto větu napsanou Johnem Smithem: „Here nature and liberty afford us that freely, which in England we want, or it costs us dearly.“⁷⁸

⁷⁶ ALLEN, Michael; SCHWEIKART, Larry. *A patriot's history of the United States: From Columbus's Great Discovery to the war on terror*. New York: Sentinel, 2004, s. 20 – 21

⁷⁷ SMITH, Captaine John. *The generall historie of Virginia, New-England,*. Bedford, MA: Applewood Books, 2006, s. 196

⁷⁸ SMITH, John. *A Description of New England*. In: BAYM, Nina. *The Norton anthology of American literature*. 4th ed., shorter. New York: Norton, 1995, s. 71

Smith o sobě píše ve třetí osobě a jeho texty slouží také jako detailní výčet jeho dobrodružství a heroických činů. Za povšimnutí stojí, jak John Smith připisuje zásluhy sám sobě a ne Bohu jako William Bradford. Z následujícího úryvku můžeme vyčíst, že dobré věci se děly díky jeho schopnostem:

... who by his owne example, good words, and faire promises, set some to mow, others to binde thatch, some to build houses, others to thatch them, himself always bearing the greatest task for his own share, so that in short time he provided most of them lodgings, neglecting any for himself.⁷⁹

Důvodem odjezdu do Nového světa bylo rychlé zbohatnutí a návrat zpět do Evropy. Jak píše v kapitole č. 3.4. po příjezdu kapitána Newporta měl Jamestown dostatek zásob a tak muži chtějí peněz, mohli začít v hledání a těžbě zlata. Avšak Smith uvádí jeho závěry ohledně zdrojů zlata a stříbra takto:

... and yet to thinke that gold and silver Mines are in a country otherwise most rich and fruitfull, or the greatest wealth in a Plantation, is but a popular error, ...⁸⁰

Dále si můžeme povšimnout v textech Johna Smithe jeho odstup k ostatním mužům v osadě. Většina zápisků Johna Smithe obsahuje výčty událostí, které se děly v Jamestownu, a podrobné popisy prostředí v zátocě Chesapeake. Pasáže textu, které věnuje svým společníkům, jsou velmi strohé a bez jakýchkoliv emocí, jak můžeme vidět na této ukázce:

„... as we deposed him; and established Ratcliffe in his place, (Gosnoll being dead) Kendall deposed, Smith newly recovered, Martin and Ratcliffe was by his care preserved and relieved, and the most of the souldiers recovered ...“⁸¹

Nejenom vztah Johna Smithe ke společníkům byl strohý. Vztahy s Indiány bylo od začátku spíše nepřátelské než mírumilovné. Mezi náčelníkem Powhatanem a Johnem Smithem docházelo k mnoha nedorozuměním, jež vedly k trvalému napětí, které se později změnilo v jakýsi válečný stav. Indiánský kmen Powhatanů žil kočovným způsobem a setkávání s cizinci bylo pro ně velmi časté. Raková uvádí: „Také ve vztahu k Angličanům zprvu zcela spoléhali na svou mnohokrát prověřenou

⁷⁹ SMITH, Captaine Iohn. *The generall historie of Virginia, New-England,.* Bedford, MA: Applewood Books, 2006, s. 93

⁸⁰ Tamtéž, s. 288-289

⁸¹ Tamtéž, s. 92

schopnost cizí etnikum biologicky i kulturně pochopit.“⁸² Powhatan je učil svému jazyku, seznamoval Angličany s nejrůznějšími zvyky, pořádal hostiny a k nelibosti Angličanů, zprostředkovával sňatky s domorodými ženami, čemuž se angličtí muži důsledně vyhýbali. John Smith chtěl jejich styky udržet striktně na obchodní úrovni, ale kapitán Newport Smithovo plány kazil přivážením dárků pro náčelníka Powhatana. Následující ukázka je z knihy Johna Smithe *The Generall historie of Virginia* a ukazuje nám tento rozdílný postoj Newporta a Smithe:

„This bred some unkindnesse betweene our two Captaines ; Newport seeking to please the unsatiabable desire of the Salvage, Smith to cause the Salvage to please him, ...“⁸³

⁸² RAKOVÁ, Svatava. *Dobrodruzi, puritáni a Indiáni. Angličané v Novém světě*. Praha: Libri, 1998, s.69

⁸³ SMITH, Captaine Iohn. *The generall historie of Virginia, New-England,.* Bedford, MA: Applewood Books, 2006, s. 108

4 William Bradford a puritáni

William Bradford se narodil v době vlády Alžběty I., která zavedla nucenou povinnost navštěvování nedělní mše. Při porušení tohoto nařízení, by byl hříšník, uvězněn, poté vyhoštěn a při návratu do Anglie popraven. Narození do zaopatřené rodiny žijící na farmě, přineslo Williamovi mnoho zkušeností s prací na farmě, jež se stala součástí jeho života již od jeho útlého věku. Naneštěstí po smrti jeho rodičů, tehdy bylo Williamovi sedm let, bydlel postupně u všech příbuzných, prodělal zdlouhavou a těžkou nemoc a nikdy si nevytvořil pevné rodinné pouto. Díky zdlouhavé nemoci, měl možnost se naučit číst a psát, což k nelibosti rodiny zapříčinilo touhu po vzdělání, než k farmaření. Ve svých dvanácti letech začal mít William po přečtení Bible pochybnosti o anglikánské církvi. V sousedním městečku Scrooby poprvé navštívil kontroverzní kázání, které hlásalo zásady puritánů a nutnost reformace anglikánské církve. Přes zákaz strýců navštěvoval William Bradford nadále tato nedělní kázání, kde se seznámil s Williamem Brewsterem, jež se pro Bradforda stal mentorem a otcem, kterého nikdy neměl. Ve svých 17 letech byl už William Bradford oddaným členem, jež přijal radikální myšlenku odtržení kongregace od anglikánské církve. Po smrti Alžběty I. nastoupil na trůn Jakub I., za jehož vlády byli náboženští reformátoři vězněni, popravováni a považováni za hrozbu anglikánské církve. Věřící, kteří nesouhlasili s tehdejší podobou anglikánské církve, založené na hierarchii panovníka jako hlavy církve, arcibiskupa, biskupů a pastorů, jakožto prostředníků mezi věřícími a Bohem, se soustředovali do různých míst Anglie. Jak uvádí William Bradford: „... some in Nottinghamshire, some of Lincolnshire, and some of Yorkshire, ...“⁸⁴ William Bradford a další lidé se scházeli ve vesničce Scrooby na kázáních Richarda Clyftona. Puritánští reformátoři si sami volili hlavu jejich kongregace ze členů jejich komunity. Po několika letech perzekuce se rozhodli uprchnout ze země do Nizozemí, kde dominuje protestantská víra.⁸⁵

V kapitole č. 1.3 uvádím důvody odjezdu některých náboženských skupin z důvodu perzekuce. Stále trvající hrozící nebezpečí puritánům v Anglii popisuje William Bradford: „ For some were taken and clapped up in prison, others had their

⁸⁴ BRADFORD, William. *Of Plymouth Plantation*. In: BAYM, Nina. *The Norton anthology of American literature*. 4th ed., shorter. New York: Norton, 1995, s. 85

⁸⁵ SCHMIDT, Gary D. *William Bradford: Plymouth's faithful pilgrim*. Grand Rapids, Mich.: Eerdmans Books for Young Readers, 1999, s. 2-21

houses beset and watched night and day....⁸⁶ Nizozemí bylo v té době nábožensky snášlivé, a proto puritáni vkládali mnoho nadějí na lepší život ve zdejší společnosti. Po několika nezdařilých pokusech o uprchnutí ze země, kdy rodiny ztratily nejenom svůj majetek ale i některé členy rodiny, se jim podařilo dosáhnout vytouženého Amsterdamu.⁸⁷

Jak je zmíněno v kapitole 2.4.4., jejich cesta nejdříve vedla do Nizozemí a poté až do Ameriky. Těžké životní i pracovní podmínky v Nizozemí donutily puritány přemýšlet nad odjezdem z této země na nějaké jiné vzdálenější místo. Jedním z důvodů k odjezdu bylo jejich zdejší každodenní utrpení, jak píše Bradford: „...could not endure that great labor and hard bare.“⁸⁸ Mnozí z nich přiznali, že by raději uctívali svého Boha za přítomnosti stálého nebezpečí než neustálou těžkou prací v Holandsku. V Bradfordově kapitole č. IV se můžeme přesvědčit o tomto názoru puritánů: „Yea, some preferred and chose the prisons in England rather than this liberty in Holland with these afflictions.“⁸⁹ Tito puritáni, jež v Amsterdamu žili těžkým životem, museli přihlížet jak zdejší život ničí jejich děti. Nejenom těžká fyzická práce ničila jejich těla, ale v očích reformátorů byly i duše jejich dětí kaženy výstředním způsobem života, stávali se zhýralými, opouštěli své rodiče, a co bylo pro jejich rodiče nejhorší, zneuctívali Boha. Vliv způsobu života ve městě Amsterdam na mladé byl dalším důvodem, proč hledat jiné místo k vyznávání jejich víry.⁹⁰ V roce 1619 vznikl další důvod pro opuštění Nizozemí a to díky Williamu Brewsterovi, který byl jedním z hlavních představitelů leidenských puritánů. William Brewster vydal tištěný pamflet, v němž napadal krále Jakuba I., který ihned vyžadoval zatčení autora tohoto listu. Život Brewstera byl v ohrožení a jediné cesta do Nového světa ho mohla zachránit. Dalším důležitým důvodem byla naděje a touha po místě v odlehlé části světa, kde by mohli svobodně vyznávat svoji víru v Boha. Tato touha byla ještě více umocněna tehdejší válkou mezi Nizozemím a Španělskem. Hrozící možné

⁸⁶ BRADFORD, William. *Of Plymouth Plantation*. In: BAYM, Nina. *The Norton anthology of American literature*. 4th ed., shorter. New York: Norton, 1995, s. 85

⁸⁷ SCHMIDT, Gary D. *William Bradford: Plymouth's faithful pilgrim*. Grand Rapids, Mich.: Eerdmans Books for Young Readers, 1999, s. 2-21

⁸⁸ BRADFORD, William. *Of Plymouth Plantation*. In: BAYM, Nina. *The Norton anthology of American literature*. 4th ed., shorter. New York: Norton, 1995, s. 86

⁸⁹ Tamtéž, s. 86

⁹⁰ BAYM, Nina. *The Norton anthology of American literature*. 4th ed., shorter. New York: Norton, 1995, s. 86-87

nebezpečí v podobě vítězství Španělska podněcovalo v puritánech strach z nastolení katolické víry a inkvizice.⁹¹

Po několika takto těžkých letech strávených v Holandsku se puritáni rozhodli odjet do Ameriky a s nimi i William Bradford, který byl jedním z vážených představitelů kongregace puritánů. Nápad odjezdu ze země pochází z podobného příběhu v Bibli, jež puritáni důvěrně znali. Příběh o vyvedení Židů z Egypta pojednává o utlačovaném lidu, žijícího v chudobě a otroctví. Tento lid vyznávající jiného Boha než tehdejší vládci Egypta, se vydal na dalekou pouť přes moře, aby našel svobodnou zemi, kde by mohl vyznávat svou víru. Stejně jako Židé, toužili i puritáni po svobodné zemi bez náboženské perzekuce. Puritáni začali vyjednávat s vlastníky Virginské společnosti o podmínkách jejich odjezdu do země zvané Virginia ležící v Severní Americe. Avšak puritáni neměli dostatek financí na tuto cestu a tak byly přizvány rodiny a jednotlivý zájemci o cestu do Nového světa. Skupina puritánů se nazývala „Saints“ a skupina lidí, kteří nesdíleli stejné vyznání, byla puritány nazývána Strangers“.⁹² V září roku 1620 vyplula z Plymouthu loď Mayflower, která vezla 104 lidí, z toho bylo pouze 41 leydenských puritánů a zbytek skupiny tvořili osadníci a najatí sluhové. Území, na kterém „otcové – poutníci“ (Pilgrim Fathers) přistáli, se nacházelo severněji oproti původnímu plánu. Virginská společnost udělila před odjezdem kolonistům chartu, jež jim dala oprávnění usadit se na území Virginie. Nicméně jejich loď Mayflower byla odkloněna z kurzu a přistáli v zátoce Cape Cod, která tehdy byla osadníky považována za neosídlenou zemi. Za zmínku stojí dvě teorie, jež vysvětlují toto odklonění z kurzu. První teorie, a dodnes oficiálně uznávaná, přičítá odklonění z kurzu špatnému počasí a mořským proudům. Druhá teorie, již méně známá, uvádí možnost podplacení tehdejšího kapitána Christophera Jamese Holand'any, kteří v oblasti Virginie měli obchodní zájmy. Po přistání v zátoce Cape Cod na konci roku 1620 se tehdejší představitelé puritánů rozhodli sepsat dokument, ve kterém by položili základ vlády. „*Mayflower Compact*“, jak je tato listina nazývána, byla podepsána 11. listopadu 1620 ještě před prvním vyloďením. Ustanovením této listiny kolonisté neporušili smlouvu s Virginskou společností, jelikož prvním úkolem kolonistů hned po přistání bylo

⁹¹ SCHMIDT, Gary D. *William Bradford: Plymouth's faithful pilgrim*. Grand Rapids, Mich.: Eerdmans Books for Young Readers, 1999, s. 39-40

⁹² ALCHIN, Linda. *Mayflower Compact*. [online]. [cit. 2015-03-30]. Dostupné z: <http://www.landofthebrave.info/mayflower-compact.htm>

ustanovení vlády a čekání na nové instrukce z Londýna. Jak uvádí Raková: „Puritáni ostatně sami pokládali své spojení s londýnskými podnikateli za nadále platné, ...“⁹³ V této listině vyzdvihli svou loajalitu ke králi Jakubovi I., zavrhli jakékoliv úmysly vytvoření nezávislého státu a založení vlastní vlády. Poutníci se usadili a po několika týdnech, které strávili hledáním vhodného místa k založení osady. Ke stavbě domů došlo až na jaře dalšího roku. Osadníci byli nuceni přečkat krutou zimu na lodi ve stísněných prostorách. Polovina lidí zde zemřela na nemoci a vyčerpání.⁹⁴

V následující ukázce z textu Williama Bradforda uvedené v Nortonově antologii můžeme vyčíst, že puritáni byli ještě před jejich odjezdem srozuměni se všemi nebezpečími a překážkami, které skýtal život v Novém světě.

The change of air, diet and drinking of water would infect their bodies with sore sicknesses and grievous diseases. ... It was granted the dangers were great, but not desperate. The difficulties were many, but not invincible.⁹⁵

4.2. Zápisky z cest

Bradford své deníky píše ve třetí osobě množného čísla, čímž zahrnuje všechny puritány do děje a jeho vyprávění událostí se nesoustřeďuje pouze na osud jedné osoby jako u Johna Smithe. Jak již bylo zmíněno v kapitole 3.6., zápisky Johna Smithe postrádají citové zabarvení osudů jeho spoluosadníků. Oproti tomu stojí William Bradford, jenž píše o svých spolucestovatelích jako o přátelích, jejichž životy jsou velmi drahé. V následující ukázce barvitě píše o záchraně mladého muže Johna Howlanda, jež spadl přes palubu.

Yet he held his hold till he was hauled up by the same rope to the brim of the water, and then with a boat hook and other means got into the ship again and his life saved.⁹⁶

Po přistání v zátocě Cape Cod hledali Poutníci vhodné místo k založení osady. Při průzkumu pobřeží blízko ústí jedné řeky se Poutníci dostali do ozbrojeného střetu s Indiány. Z tohoto prvního střetu s Indiány můžeme také vyčíst Bradfordův zájem o osud jeho lidí. V této ukázce si můžeme povšimnout

⁹³ RAKOVÁ, Svatava. *Dobrodruzi, puritáni a Indiáni. Angličané v Novém světě*. Praha: Libri, 1998, s. 175

⁹⁴ Tamtéž, s. 172-175

⁹⁵ BRADFORD, William. *Of Plymouth Plantation*. In: BAYM, Nina. *The Norton anthology of American literature*. 4th ed., shorter. New York: Norton, 1995, s. 88

⁹⁶ Tamtéž, s. 94

převažujícího popisu osudu osadníků než popisu Indiánů a jejich způsobu boje. „And withal, their arrows came flying amongst them. Their men ran with all speed to recover their arms, as by the good providence of God they did.“⁹⁷

V očích puritánů byli Indiáni divoši, kteří se spojili se Satanem a praktikovali magické rituály. Osadníci byli proto k Indiánům nedůvěřiví a veškeré styky omezili pouze na směnný obchod. Po založení osady se kolonisté vyhýbali násilnému ozbrojenému střetu s Indiány, z důvodu jejich početní převahy. I přes velmi obezřetný způsob soužití s Indiány, byli osadníci velmi vděční za poskytnutou pomoc při jejich začátcích v Novém světě. Bez této pomoci by osadníci zemřeli a pokus o založení kolonie by selhal. Pomoc tehdy přišla v podobě poskytnutí zásob jídla a později také od Indiána zvaného Squanto, jenž uměl anglicky a stal se nejenom tlumočnickem, ale také jejich učitelem. Squanto tehdy naučil nově příchozí kolonisty, jak pěstovat místní plodiny a jak rybařit v místních vodách. Squanto také zprostředkoval setkání náčelníka Massasoita a puritánů, jež vedlo k přátelskému vztahu. Vztah Indiánů a plymouthských osadníků je většinou popisován jako přátelský a rovnocenný. Na počest jejich přátelského soužití a hojné úrody se slaví Den díkuvzdání.⁹⁸

William Bradford neporovnává zdejší krajinu s přírodou v Evropě. Po příjezdu na tento nový kontinent Bradford nepíše o zemi zaslíbené, o ráji, ale o zemi s drsnými podmínkami: „... what could they see but a hideous and desolate wilderness; full of wild beasts and wild men.“⁹⁹ Rozdílnost amerického kontinentu poté ještě zdůrazňuje ve srovnání Ameriky a Evropy jako civilizovaného a necivilizovaného světa:

If they looked behind them, there was the mighty ocean which they had passed and was now as a main bar and gulf to separate them from all the civil parts of the world.¹⁰⁰

V denících a dalších zápiscích, jež jsou určeny dalším generacím puritánů, se Bradford nespočetněkrát odvolává na Boží zásah, Boží vůli a všudypřítomnost Boha.

⁹⁷ BRADFORD, William. *Of Plymouth Plantation*. In: BAYM, Nina. *The Norton anthology of American literature*. 4th ed., shorter. New York: Norton, 1995, s. 99

⁹⁸ RAKOVÁ, Svatava. *Dobrodruzi, puritáni a Indiáni. Angličané v Novém světě*. Praha: Libri, 1998: s. 177-179

⁹⁹ BRADFORD, William. *Of Plymouth Plantation*. In: BAYM, Nina. *The Norton anthology of American literature*. 4th ed., shorter. New York: Norton, 1995, s. 95

¹⁰⁰ Tamtéž, s. 95

Na rozdíl od Johna Smithe, který se odvolává na Boha zřídka, Bradford věří, že Bůh je ten kdo drží jeho a ostatní separatisty v bezpečí.

... but they knew they were pilgrims, and looked not much on those things, but lift up their eyes to the heavens, their dearest country, and quieted their spirits.¹⁰¹

Na předchozí ukázce vidíme, že sami puritáni se považovali za poutníky. Použité slovo „Pilgrim“ zde odkazuje k Biblickému putování Židů, ke kterým jsou zde puritáni přirovnáváni. Odkazování k Bohu dochází v celém textu. Bůh drží ochrannou ruku nad puritány. Na této poslední ukázce vidíme, že Bůh trestá muže za jeho každodenní posměchy a urážky k nemocným puritánům, během plavby přes oceán.

I may not omit here a special work of God's providence. ... But it pleased God before they came half seas over, to smite this young man with grievous disease, of which he died ...¹⁰²

¹⁰¹ BRADFORD, William. *Of Plymouth Plantation*. In: BAYM, Nina. *The Norton anthology of American literature*. 4th ed., shorter. New York: Norton, 1995, s. 89

¹⁰² Tamtéž, s. 93

Závěr

Hlavní náplní této bakalářské práce bylo popsat historické události počátků kolonizace amerického kontinentu a porovnat texty Johna Smithe a Williama Bradforda. V první kapitole se krátce věnuji situaci na americkém kontinentě před aktem i po aktu objevení Kryštofem Kolubem. Můžeme se zde dozvědět o původních obyvatelích, kterými jsou například Aztékové a Inkové, a o prvních evropských návštěvnících mimo Kryštofa Kolumba, jako jsou Vikingové nebo irský mnich Brendan. Následkem objevení Ameriky zde došlo ke střetávání dvou kultur, které sebou neslo spoustu výhod ale i nevýhod, které zde stručně shrnuji.

V druhé kapitole popisují historické pozadí jednotlivých kolonizátorských zemí provázející období osidlování Ameriky. První zemí, jež vyslala svého zástupce do Nového světa, je Španělsko, kde za zmínku stojí věhlasní kolonizátoři. Zejména Kryštof Kolumbus, objevitel Ameriky; Juan Ponce de León, který je spojován s legendou o Fontáně mládí a Hernando Cortés, jež bojoval proti Aztékům. Další zemí z období počátků kolonizace je Portugalsko, které se při osidlování Ameriky řídilo tzv. „*Tordesillaskou smlouvou*“. Ani francouzští cestovatelé neopomenuli zprávy o velkém bohatství získané v Novém světě a vydávali se na plavby do severní části Ameriky. V bakalářské práci jsem se zaměřila na dva anglicky píšící autory, a proto v této kapitole více rozepisují historické pozadí v tehdejší Anglii a vývoj prvních kolonizačních expedic.

Třetí kapitola nás již blíže seznamuje s osudem jednoho z mnoha cestovatelů vyplouvajících z Anglie. Zmíněný dobrodruh, John Smith, byl silný vůdce, který ovlivnil osud americké osady Jamestown a který během doby svého pobytu v Novém světě zmapoval a popsal oblast zátoky Chesapeake. V této kapitole stručně píším o jeho životě ještě před odplutím do Ameriky. Další výklad událostí ukazuje na těžký život v Novém světě způsobený nedostatečnou připraveností na drsné podmínky, také na nedostatek pracovitých mužů a nedostatečné zásoby potravin. Při popisu vyjednání s Indiány si můžeme povšimnout Smithova nadřazeného postoje vůči původním obyvatelům. Smithovo nedostatečné pochopení indiánské kultury zapříčinilo mnoho nedorozumění včetně výkladu okolností, jež uvádí legendární příběh o Smithovo záchraně indiánskou dívkou jménem Pocahontas. Analyzované texty psané Johnem Smithem jsem čerpala hlavně z *The Generall Historie of*

Virginia, New England & The Summer Isles a také z Nortonovy antologie, kde jsou k dispozici ukázky z textů *A Description of New England* a *New England's Trials*.

Poslední kapitola si kladla za cíl popsat osud puritánů – separatistů, jež se snažili najít místo mimo Anglii, kde by mohli svobodně vyznávat svoji víru v Boha. Jejich cesty za hledáním popisuje ve svých textech William Bradford, který byl váženým členem Leidenských puritánů a který své přátele doprovázel od samého začátku. V kapitole popisují strádání puritánů nejen v Anglii, ale také v Holandsku. Uvádím zde důvody, které vedly ke vkládání nadějí do lepšího života v Novém světě. Na závěr této kapitoly provádím analýzu textů Williama Bradforda. Jedná se o úryvky textu *Of Plymouth Plantation*, které jsou uvedeny v Nortonově antologii.

Ve své bakalářské práci jsem analyzovala úryvky textů obou autorů, Johna Smitha a Williama Bradforda. Výraznou odlišností mezi autory byl záměr plavby do Nového světa. Příčina plavby Johna Smitha byla vidina rychlého zbohatnutí a po splnění úkolů dané Virginskou společností, následovala zpáteční plavba do Evropy. Záměr zbohatnutí nebyl jen Johna Smitha, ale také jeho společníků. John Smith měl za úkol přijet do Ameriky, aby během hledání cesty do Asie zmapoval dosud neprozkoumanou zem a aby podával pravidelné svědectví o jeho objevech. Zatímco William Bradford přijíždí do Nového světa, aby našel náboženskou svobodu a nové místo k životu. Jeho záměr a záměr Poutníků není zpáteční cesta do Evropy, ale trvalé osídlení amerického kontinentu bez náboženské perzekuce. Dalším rozdílem, který nás provází po celou dobu čtení jejich textů, je vliv náboženské ideologie. Tento vliv je velmi patrný v textech od Williama Bradforda, který připisuje veškeré zásluhy a dobré skutky Bohu. Bůh prostupuje celými texty a není zde uveden dodatečně jako v textech u Johna Smitha. John Smith byl také věřící, ale zásluhy za dobré události, které se staly, připisoval sobě, ne Bohu. I styl psaní těchto dvou mužů je velmi rozdílný. William píše ve třetí osobě množného čísla a zajímá se více o osud puritánů. Oproti tomu zápisky Johna Smitha jsou psány ve třetí osobě čísla jednotného. John Smith píše o svých průzkumných cestách a osud osadníků stručně popisuje při každém návratu z výpravy.

Plymouth přežil díky pomoci indiánů a tvrdé práci puritánů. Zatímco Jamestown měl od počátku založení problémy s morálkou mužů, ale především bylo místo k založení osady špatně vybráno. Zdejší mokřiny způsobovaly nemoci, jež

oslabovaly i zabíjely zdejší kolonisty. Hlavním rozdílem těchto dvou anglických kolonií byla také míra samostatnosti na pomoci od Indiánů. Plymouth se po čase dokázal postarat o dostatek jídla a nashromáždit zásoby na zimu. Nicméně úspěchem osady Jamestown bylo až pěstování tabáků, díky jehož vývozu měli dostatek zásob dovezených z Anglie. Poutníci v Plymouthu byli více motivováni k založení a udržení osady a jejich oddanost k Bohu, tvrdý pracovní režim a život dopomohly k jejímu úspěchu.

Bibliografie

Primární literatura:

ALLEN, Michael; SCHWEIKART, Larry. *A patriot's history of the United States: From Columbus's Great Discovery to the war on terror*. New York: Sentinel, 2004. ISBN 14-295-2229-1.

BAYM, Nina. *The Norton anthology of American literature*. 4th ed., shorter. New York: Norton, 1995. ISBN 03-939-6645-3.

JOHNSON, Paul. *Dějiny amerického národa*. Praha: Academia, 2000. ISBN 80-200-0799-7.

SCHMIDT, Gary D. *William Bradford: Plymouth's faithful pilgrim*. Grand Rapids, Mich.: Eerdmans Books for Young Readers, 1999. ISBN 08-028-5151-7

SMITH, Captaine Iohn. *The generall historie of Virginia, New-England,*. Bedford, MA: Applewood Books, 2006. ISBN 15-570-9362-8.

TINDALL, George Brown. *Dějiny Spojených států amerických*. Praha: NLN Nakladatelství lidové noviny, 2008. ISBN 978-807-1065-883.

Sekundární literatura:

COE, M; SNOW, D; BENSON, E. *Svět předkolumbovské Ameriky: kulturní atlas*. Praha: Knižní klub, 1997. ISBN 80-717-6519-8.

PROCHÁZKA, Martin. *Lectures on American literature*. 3. Praha: Univerzita Karlova v Praze: Karolinum, 2011. ISBN 978-802-4619-965.

RAKOVÁ, Svatava. *Dobrodruzi, puritáni a Indiáni. Angličané v Novém světě*. Praha: Libri, 1998. ISBN 80-85983-43-5.

RAKOVÁ, Svatava; OPATRNÝ, Josef. *USA. Stručná historie států*. 1.vyd. Praha: Libri, 2003. ISBN 80-727-7157-4.

ZINN, Howard. *A people's history of the United States*. New York: Longman, 1980. ISBN 0-582-48948-2.

Elektronické zdroje

ALCHIN, Linda. *Mayflower Compact*. [online]. [cit. 2015-03-30]. Dostupné z: <http://www.landofthebrave.info/mayflower-compact.htm>

BROWN, Stephen R. *Treaty of Tordesillas: The 1494 Decision Still Influencing Today's World*. In: The History Reader [online] April 12, 2012 [cit. 2014-11-08]. Dostupné z: <http://www.thehistoryreader.com/medieval-history/treaty-tordesillas-1494-decision-still-influencing-todays-world/>

Encyclopædia Britannica, Inc. [online]. [cit. 11.11.2014]. Dostupný na WWW: <http://media-3.web.britannica.com/eb-media/10/126810-004-9A7D560A.jpg>

GREENSPAN, Jesse. *The Myth of Ponce de León and the Fountain of Youth*. [online]. [cit. 2014-11-06]. Dostupné z: www.history.com/news/the-myth-of-ponce-de-leon-and-the-fountain-of-youth

HISTORY.com.Staff. *Jamestown Colony*. In: History.com [online]. A+E Networks, 2010 [cit. 2015-02-22]. Dostupné z: <http://www.history.com/topics/jamestown>

HISTORY.com.Staff. *What happened to the "Lost Colony" of Roanoke?*. In: *History* [online].2012. [cit. 2015-02-14]. Dostupné z: <http://www.history.com/news/ask-history/what-happened-to-the-lost-colony-of-roanoke>

MONTGOMERY, Dennis. *Captain John Smith*. Colonial Williamsburg Journal Vol. 16, No. 3. [online]. 1994, s. 14. [cit. 2014-11-16]. Dostupné z: <http://www.history.org/foundation/journal/smith.cfm>

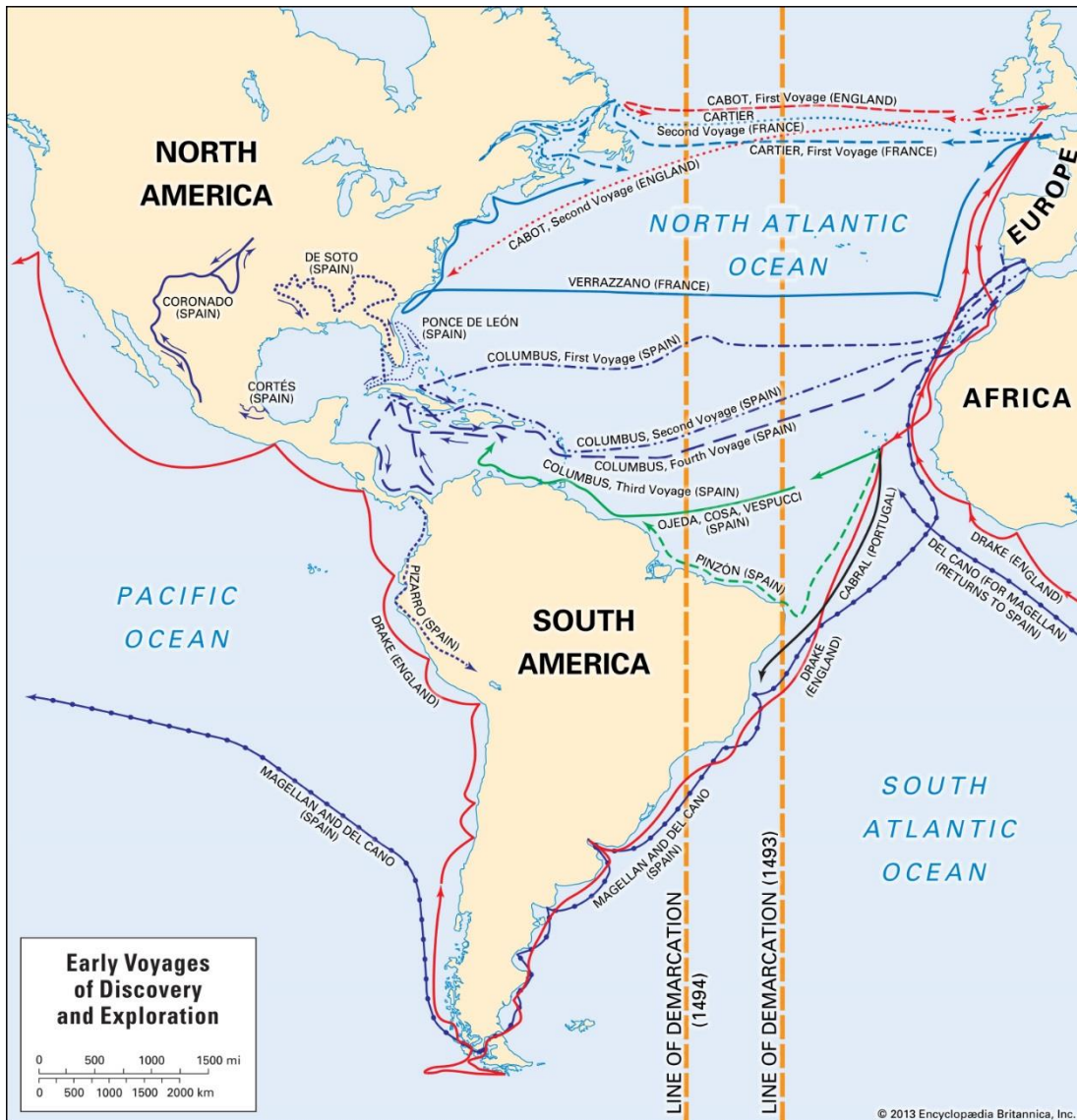
Sultana Projects, Inc. *John Smith*. [online]. [cit. 2014-11-15]. Dostupné z: <http://www.johnsmith400.org/6CaptainJohnSmithendtheVirginiaCompany.pdf>

Sultana Projects, Inc. *Smith Departs Virginia*. [online]. [cit. 2014-11-15]. Dostupné z: <http://www.johnsmith400.org/9TheEndofSmithsSojourninVirginia.pdf>

Sultana Projects, Inc. *The First Voyage*. [online]. [cit. 2014-11-15]. Dostupné z: <http://www.johnsmith400.org/voyagehistory.htm>

U-S-HISTORY.COM. *Spanish Discovery and Colonization* [online]. [cit. 2014-11-07]. Dostupné z: <http://www.u-s-history.com/pages/h436.html>

Přílohy

Obrázek č. 1: Počátky kolonizace Ameriky
(www.britannica.com)

Obrázek č. 2: Tordesillaská smlouva, španělská a portugalská kolonizace (domin.dom.edu)

Obrázek č. 3: Průzkumné cesty Johna Smithe
(education.nationalgeographic.com)

Obrázek č. 4: Mapa Virginie od Johna Smithe z roku 1612

(www.smithtrail.net)

Obrázek č. 5: Zátoka Cape Cod – Plymouth kolonie (1776)
(www.histarch.illinois.edu)